

ՃԱՏՖԱՐԻ «ՍՈՒՐԻԱ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԱՆԱԲԵԿՉՈՒԹԵԱՆ ԴԵՄ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻԼ ԵՒ ՊԱՇՏՊԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՆԱԼ ԻՐ ԲԱՂԱՔԱՅԻՆԵՐՈՒՆ»

Երեքշաբթի, 25 Յունիս 2019-ին, Սուրիոյ շուրջ տեղի ունեցած ՄԱԿ-ի Անվտանգութեան Խորհուրդի նիստի շրջագիծէն ներս, ՄԱԿ-ի մօտ Սուրիոյ մնայուն բանագնաց դրկտ. Պաշար ալ ճաաֆարի շեշտեց, որ ոչ մէկ պետութիւն ձեռնաձայ կրնայ մնալ, երբ զինեալ ահաբեկչական խմբաւորումներ իր երկրէն տարածքներ կը գրաւեն, քաղաքացիները իբրեւ մարդկային վահան կ'օգտագործեն եւ հրթիռներու ելթակայ կը դարձնեն զիրենք ու շրջակի գիւղերը, շեշտելով, որ Սուրիա եւս պարտաւոր է պաշտպան հանդիսանալ իր քաղաքացիներուն եւ ահաբեկչութեան դէմ պայքարիլ:

ճաաֆարի յայտնեց, որ Սուրիոյ մարդասիրական վիճակին շուրջ ՄԱԿ-ի ընդ. քարտուղարին գեկոյցը Սուրիոյ ժողովուրդին շահերուն եւ ապահովութեան հետ առնչութիւն իսկ չունէր, ան հակասուրիական պետութիւններու անձնական շահերուն կը ծառայէր: Այս բոլորը կը ձգտին Սուրիոյ կառավարութեան աշխատանքը նսեմացնել, զայն ամբաստանել եւ հակասուրիական տրամադրութիւններ ստեղծել, փոխանակ կառավարութեան հետ գործակցութեան եւ հարցերու լուծման միջոցներ որոնելու:

Սուրիոյ բանագնացը անելցնելով ըսաւ, որ Սուրիոյ շուրջ ՄԱԿ-ի գեկոյցը պատրաստողները միշտ ալ բաւարարուած են հակիրճ տեղեկութիւններու ներկայացումով, զանց առնելով ողբերգական դէպքերը եւ Միջագային Դաշինքին, թրքական ուժերուն եւ անոր գործակալ զինեալ ահաբեկչական խմբաւորումներուն Ռաքքայի, Զաճինի, Պաղօզի, Տեր Զօրի, Թալ Ռաֆաաթի, Մունպուճի եւ այլ շրջաններու մէջ գործած ոճիրները: ճաաֆարի յիշեց նաեւ ԱՄՆ-ի ուժերուն կայք հաստատած սուրիական շրջաններու, ինչպէս օրինակ Մուխայամ Ռուքպանի եւ Մուխայամ ալ Զաուրի, քաղաքացիներուն ողբալի վիճակը:

ԲԵՐԻՈՅ ԹԵՄԻ ԿԱԹՈՒԿԷ ՀԱՅՈՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԻ. ՏԵՐ ՊԵՏՐՈՍ ԱՐՔ. ՄԻՐԻԱԹԵԱՆ ԱՅՅԵԼԵՑ ԲԵՐԻՈՅ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ՆՈՐԸՆՏԻՐ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՆ

Երկուշաբթի, 24 Յունիս 2019-ի առաւօտուն, Բերիոյ Թեմի Կաթողիկէ Զայոց Առաջնորդ՝ Արիի. Տեր Պետրոս Արք. Միրիաթեան եւ անոր ընկերակցող պատուիրակուիւնը շնորհաւորական այցելութիւն մը տուին Բերիոյ Զայոց Թեմի Նորընտիր Առաջնորդին՝ Գերշ. Տեր Մասիս Եպս. Զօպուեանին:

Եղբայրական ջերմ սիրոյ մթնոլորտի մէջ ընթացած հանդիպումին ընթացքին, կողմերը գրուցեցին սուրիահայ համայնքի վերականգնումի աշխատանքներուն մասնակցութեան եւ միջհամայնքային գործակցութեան պահպանման կարեւորութեան շուրջ:

Այս առիթով, Արիի. Տեր Պետրոս Արք. Միրիաթեան համայնքի վերջին հրատարակութիւններէն օրինակներ նուիրեց Առաջնորդ Սրբազան Զօր:

Իր կարգին, Բերիոյ Զայոց Թեմի Առաջնորդը, շնորհակալութիւն յայտնելով այցելութեան համար, լուսարձակի տակ առաւ Սուրիական Զայրենիքի վերելքին ի նպաստ զոյգ համայնքներուն գործուն դերակատարութեան եւ համերաշխ գործակցութեան առաւելութիւնները:

Հանդիպումին ներկայ էին նաեւ Բերիոյ Զայոց Թեմի Կրօնական Ժողովի եւ Ազգ. Վարչութեան ներկայացուցիչներ:

ՀԱՂՈՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀՄԸՄ-Ի ՍՈՒՐԻՈՅ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՁԱԿԱՆ 21-ՐԴ ԺՈՂՈՎԻ ԿԻՐԱԿԻ 23 ՅՈՒՆԻՍ 2019

ՀՄԸՄ-ի Սուրիոյ ներկայացուցչական 21-րդ Ժողովը տեղի ունեցաւ Կիրակի, 23 Յունիս 2019-ի առաւօտեան ժամը 9:00-ին, Ա. Մանուկեան Ժ. Տան «Լեւոն Շանթ» սրահէն ներս, ներկայութեամբ՝ ՀՄԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեանի, ՀՄԸՄ-ի Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան, Շրջ. Սկաուտ Խորհուրդին եւ Խմբապետութեան, ՀՄԸՄ-ի Զալէպ, Գամիշլի, Լաթաքիա եւ Զեսապ մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներուն, Շրջ. Վարչութեան յանձնախումբերուն եւ ժողովի հրաւիրեալներուն:

Բացումը կատարուեցաւ «Յառաջ Նահատակ» քայլերգով, ապա ներկաները մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգեցին ՀՄԸՄ-ական նահատակներուն յիշատակը:

Բացման խօսքով հանդես եկաւ ՀՄԸՄ-ի Սուրիոյ Շրջ. Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մանուկ Զեօշկերեան: Ողջոյնի եւ բարի գալուստի խօսքէն ետք ան յայտնեց, որ ՀՄԸՄ-ի առաքելութիւնը կը հարկադրէ Նոր եւ իրագործելի ծրագրեր մշակել՝ օրուան պայմաններուն թոյլատրած սահմաններուն մէջ, եւ այժմեական քայլեր առնել Նոր սերունդին ակնկալութիւններուն յագուրդ տալու համար:

Ժողովին այցելեցին Բերիոյ Զայոց Թեմի Բարեջան Առաջնորդ Գերշ. Տ. Մասիս Ա. Եպս. Զօպուեան եւ Պատկան Մարմինի ներկայացուցիչ Կարօ Իւզպաշեան:

ՀՄԸՄ-ը հիմնադրութեան տարիներէն ի վեր հայ պատանիին ջամբեց ազգային, մարմնակրթական, մտային եւ հոգեւոր կրթութիւն, իր մէջ աճեցնելով այն արժէքները, որոնցմով գօտեպնդուած մեր նախնիները կարողացան յաղթահարել բոլոր դժուարութիւնները:

Պատկան Մարմինի ներկայացուցիչ Կարօ Իւզպաշեան յայտնեց, որ ՀՄԸՄ-ը ջարդէն ճողոպրած մեր ժողովուրդին յաղթանակի, վերապրումի եւ դէպի փայլուն ապագայ առաջնորդելու խանդավառ մթնոլորտ ստեղծեց:

Այնուհետեւ ՀՄԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան խօսք առնելով շնորհաւորեց Բերիոյ Զայոց Թեմը եւ ազգային կառոյցները՝ Նորընտիր Առաջնորդ Սրբազան Զօր Նշանակումին առիթով, անելցնելով, որ ՀՄԸՄ-ը եւ Կիլիկիոյ Աթոռի միաբանութիւնը արեւմուտեան Զայաստանէն գաղթելով Սփիւռք դարձած են եւ մէկ ամբողջութիւն կազմած:

«ՀՄԸՄ-ը այսօր գաղութները իրարու քով բերելու եւ կազմակերպելու հրամայականին առջեւ կը գտնուի», շեշտեց ան:

ՀՄԸՄ-ի Սուրիոյ Շրջ. Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մանուկ Զեօշկերեան Առաջնորդ Սրբազան Զօր եւ Պատկան Մարմինի ներկայացուցիչին նուիրեց Միութեան 100-ամեակին յուշանուէրները:

Յաջորդաբար ընթերցուեցան ՀՄԸՄ-ի Զալէպ, Գամիշլի, Լաթաքիա եւ Զեսապ մասնաճիւղերու տեղեկագրերը, այնուհետեւ ընթերցուեցաւ ընթացաւարտ Շրջ. Վարչութեան նիւթաբարոյական տեղեկագիրը: Ժողովը հան-

ՀՄԸՄ-ի Սուրիոյ Շրջ. Վարչութիւն
 Շաբ.՝ 19 14

Խմբագրական

ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԻ ՍԵՄԻՆ

Սուրիոյ հայ համայնքը վերակազմուժի սեմին կը դիմագրաւ այնպիսի դժուարութիւններ, որոնց յաղթահարումը նոյնքան կարեւոր է համայնքը պահելու եւ վերաշխուժացնելու համար, որքան վերակառուցումը:

Ներկայիս գլուխ կը ցցեն յատկապէս ընկերային եւ տնտեսական դժուարութիւններ, որոնց յաղթահարումը կը յամենայ առաւելաբար ծրագրերու բացակայութեան հետեւանքով:

Ընկերային գետնի վրայ, հայութեան թիւին նուազումին հետ, նկատելի են քանի մը երեւոյթներ: Առաջինը՝ ոչ հայ աշակերտներ հայկական կարգ մը վարժարաններէ ներս ընդունուելով օտար աշակերտներու համեմատութեան աճն է: Սա բացասական անդրադարձ կ'ունենայ հայերէնախօսութեան, հայկական ասանդոյթներու եւ բարքերու պահպանման վրայ: Երեւոյթ մը, որ աշակերտներու ընկերային կեանքին վրայ եւս իր ազդեցութիւնը կրնայ թողուլ, զիրենք աստիճանաբար հեռացնելով հայկական միջավայրէն, հայերէն խօսելու, կարդալու, գրելու եւ հայապահպանման նպաստող աշխատանքներուն մասնակցելու կարելիութիւններէն, չափազանցած չենք ըլլար եթէ ըսենք նաեւ, որ այս երեւոյթը հետագային կրնայ խրախուսել օտար ամուսնութիւնները:

Ինչպէ՞ս յաղթահարել ուրեմն այս դժուարութիւնները, անկախ հայ աշակերտները հայկական միութիւններու եւ ակումբներու շուրջ համախմբելէն, անոնց մօտ հայերէնի ու հայկական տարբեր արժէքներու նկատմամբ հետաքրքրութիւն ստեղծելէն: Ե՞րբ երեւելի պիտի դառնան այս ոլորտին առնչուող հեռանկարային ծրագրերու մշակումն ու իրագործումը...:

Երկրորդը՝ հայկական դիմագիծ ունեցող թաղամասերու ժողովրդագրական պատկերին փոփոխութիւնն է: Այսօր, ցաւօք, գոյութիւն չունին հայութեամբ հոծ թաղամասեր, նոյնիսկ Զալէպի երբեմնի հայկական շրջաններուն մէջ, ելեղեցիներուն, դպրոցներուն եւ ակումբներուն շուրջ հոծ հայութեամբ բնակելի շէքեր չկան այլեւս, իսկ կարգ մը շէքեր ու բնակարաններ անբնակելի են տարիներէ ի վեր:

Միթե՞ կարելի չէ, որպէս առաջին քայլ, այդ շրջաններու ոչ բնակելի կամ ազգային շէքերը բնակեցնել նորակազմ հայ ընտանիքներով, նիւթական դիւրութիւններ ընծայելով անոնց: Կարելի չէ՞ երիտասարդներուն յատկացնել փակ մնացած բազմաթիւ խանութներն ու գործատեղիները ու բանեցնել զանոնք՝ շարժում ստեղծելով այդ շրջաններուն մէջ, միաժամանակ երիտասարդութեան դիմագրաւած տնտեսական շատ մը դժուարութիւններուն մասնակի լուծման նպաստելով:

Ընկերային այլ հարցի մը դուռ կը բանայ սուրիահայ տղոց արտագաղթը՝ ուսման, աշխատանքի կամ բարուք կեանքի որոնման հեռանկարով: Սա համայնքէն ներս իգական սեռի թիւին համեմատութիւնը ոստումնային տոկոսներով կը բարձրացնէ՝ դուռ բանալով ընկերային հարցերու, առիթ ընծայելով օտար ամուսնութիւններու:

Տնտեսական գետնի վրայ եւս անգործութեան, պաշտօնէութեան անբաւարար վարձատրութեան եւ աշխատանքի առիթներու բացակայութեան երեւոյթները մեծ դեր կը խաղան երիտասարդ տարրը գաղթի մղելու իմաստով:

Ազգային եւ համայնքային մարմինները շէքեր վերակառուցելու կողքին լրջօրէն մտածելու են տնտեսական ծրագրերու, աշխատանքի առիթներու ստեղծման այլազան միջոցներու եւ քաջալերական պայմաններու ստեղծման մասին:

Պետական կամ քոյր համայնքներու մակարդակներով կիրարկուող կարգ մը ծրագրերը ողջունելի են այս իմաստով: Զայ համայնքէն ներս, սակայն, հագուագիւտ են, երբեմն ալ կը բացակային հեռանկարային, ապագայատեսիլ նման ծրագրեր: Ու որքան ուշանայ ծրագրաւորումը, այնքան արագ երեւելի պիտի դառնայ վերոյիշեալ դժուարութիւններուն բացասական արդիւնքը մեր համայնքին վրայ:

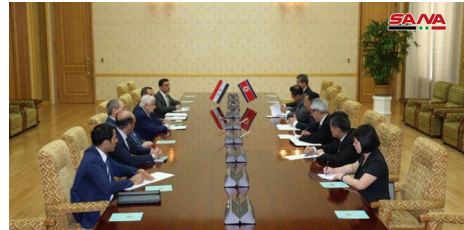
Ներկայ պահը այսպիսի ծրագրերու անյապաղ մշակում կը պահանջէ:

«Գ.»

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ

ՄԱՍՆՈՅ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Սուրիական մամուլի այս շաբթուան էջերուն մէջ կը կարդանք. -Երկուշաբթի, 24 Մայիս 2019-ին, Ժողովրդավար Զուրիայի մայրաքաղաք Փիոնկ Եանկի մէջ, Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարար Ուալիտ Մուալլեմ խորհրդակցական հանդիպում մը ունեցաւ իր քուրիացի պաշտօնակից Ռի Եոնկ Զոյի հետ: Զանդիպումին ընթացքին կողմերը անդրադարձան գոյգ երկիրներուն պատմական եւ բարեկամական յարաբերութեան եւ զայն զարգացնելու միջոցներուն, յատկապէս՝ տնտեսականին, որ իր դրական ազդեցութիւնը պիտի ունենայ երկու բարեկամ ժողովուրդներուն վրայ:

Զանդիպումին ընթացքին Մուալլեմ շեշտեց, որ Սուրիան նեցուկ կը կանգնի Զուրիային՝ ամերիկեան թշնամական քաղաքականութեան ու բռնատիրութեան դէմ իր պայքարին մէջ:

Իր կարգին Եոնկ Զու ըսաւ. «Վստահ ենք, որ Սուրիա յաղթանակ պիտի արձանագրէ Իսրայէլի դաշնակից ԱՄՆ-ին եւ անոր գործակալ պետութիւններուն դէմ»:

Այնուհետեւ, նախարարները փոխըմբռնումի յուշագիր ստորագրեցին՝ երկու երկիրներուն միջեւ քաղաքական խորհրդատուութեան յանձնախումբ մը կազմելու, որուն նպատակը պիտի ըլլայ Սուրիոյ եւ Զուրիոյ գործակցութեան ամրապնդումը:

-Քաղաքական գետնի վրայ, սուրիական «Սաուրա» թերթը յայտնեց, որ Երեքշաբթի, 25 Յունիս 2019-ին, Սուրիոյ Արտաքին գործոց նախարարութիւնը հանդէս եկաւ հաղորդագրութեամբ մը, որուն մէջ յայտնեց. «Սուրիա խստիւ կը դատապարտէ ԱՄՆ-ի վարչակազմին կողմէ առնուած այն որոշումը, որ թիրախ կը դարձնէ Իրանի Իսլամական Զանրապետութեան ղեկավարութիւնը: Նախարարութիւնը անելցուց, որ այս որոշումը ցոյց կու տայ, որ ԱՄՆ թշնամական քաղաքականութիւն կ'որոգրէ բոլոր այն պետութիւններուն դէմ, որոնք չեն ենթարկուիր գերպետութիւններու կամայականութեան»:

Նախարարութիւնը եզրափակելով շեշտեց, որ Սուրիա կը վեահաստատէ իր ամբողջական աջակցութիւնը Իրանի ղեկավարութեան եւ ժողովուրդին, դիտել տալով, որ նման քայլեր ապարդիւն պիտի մնան եւ պիտի չկարենան նսեմացնել Իրանի ժողովուրդին պայքարն ու կորովը:

-Զալէպի ծառայողական մարզին անդրադառնալով, սուրիական «World and Syria News» կայքը անդրադարձաւ Զալէպի ազատագրուած շրջաններուն մէջ ելեկտրական հոսանքին հասանելիութեան մանրամասնութիւններուն, յիշելով, որ Սուրիոյ Ելեկտրականութեան Նախարարութիւնը 12 ելեկտրաձիւն կեդրոններ տեղադրած է օդային շրջաններուն մէջ, որոնցմէ իւրաքանչիւրին կարելիութիւն կը հասնի 630 քիլօ վոլթ ամպեր, անոնցմէ 6-ը կը գտնուի Պապ ալ Ներապ, Պապ Անթաքիա եւ Պոստան ալ Զասր շրջաններուն մէջ: Կայքը անելցնելով յայտնեց, որ Նախարար Մուհամմետ 2 ունեյր Խարպուլի, Զալէպի նահանգապետ Զուսէյն Տիապի եւ Պապս Կուսակցութեան Զալէպի Մասնաճիւղի քարտուղար Ֆատէլ Նաճճարի հետ ստուգեց աշխատանքին ընթացքը:

-Կրթական ոլորտէն ներս, ՍԱՆԱ-ի թղթակիցը հաղորդեց, որ Երեքշաբթի, 25 Յունիս 2019-ին, Սուրիոյ կրթութեան նախարար Իմատ ալ Ազպ քննութեան կեդրոնները շրջագայած ատեն յայտնեց, որ 500 միլիոն ս. ո. յատկացուած է Զալէպի վնասուած դպրոցներու վերանորոգութեան համար: Ան բարձրօրէն գնահատեց Զալէպի նահանգապետարանին տարած աշխատանքը:

-Այլ առիթով, «Շամ Թայմ» կայքէն կ'իմանանք, որ Սուրիոյ գիւղատնտեսութեան նախարար Ահմատ Զատիրի Սփութիք լրատու գործակալութեան հետ ունեցած հարցազրոյցին ընթացքին ըսաւ. «Գիւղատնտեսական հատուածը Սուրիոյ պատերազմին հետեւանքով մեծագոյն վնասները կրող հատուածներէն կը համարուի: 2011-2016-ի վնասները հասած են 16 միլիարտ տոլարի: Ան այս բոլորը վերագրեց Սուրիոյ վրայ պարտադրուած տնտեսական պատժամիջոցներուն, որոնք բացասական ազդեցութիւն ունեցան արտածումի քանակին եւ գիւղատնտեսական արտադրութեան նիւթերու ներմուծումին վրայ»:

ՆՈՒՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Բարերար տիար Ալեքքօ Պեգիբեան «Գանձասար»ի երիտասարդ լրագրողներու պատրաստութեան տարեկան ծրագրին կը նուիրէ երկու հազար ամ. տոլար:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԸ ԱՄԲՈՂՉՈՒԹԵԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԶԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍՊԻՐՔԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԾՐԱՐԸ

«ԱԶԱԶԱԳ» ՆԱԽԱԶԵՆՈՒԹԻՒՆԸ ԻՐ ԲՈՂՈՔԸ ՅԱՅՏՆԵՑ՝ ԴԵՐԻՆ ՍԱՐԱՄՐՏՆԵՐ ԶԵՏԵՂԵԼՈՎ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՇԵՆՔԻՆ ԱՈՋԵՒ

«Երկիր».- Հայաստանի Ազգային ժողովը 25 Յունիսի իր նիստին երկրորդ ընթերցումով եւ ամբողջութեամբ ընդունեց «Հարկային Օրենսգիրքի Փոփոխութիւններ»-ու ծրարը:

Նախագիծերու ծրարին թեր ջուլտարկեց 73, դէմ՝ 32 պատգամաւոր:

Նախքան նիստը, Ազգային ժողովի «Բարգաւաճ Հայաստան» եւ «Լուսաւոր Հայաստան» խմբակցութիւնները յայտարարեցին, թէ դէմ պիտի ջուլտարկեն

օրինագիծին, որովհետեւ եկամտահարկի համահարթեցումով բարձր ու ցած աշխատավարձ ունեցողները նոյնը պիտի վճարեն, ինչպէս նաեւ այն պատճառով, որ իրենց առաջարկած փոփոխութեան առաջարկները բնաւ նկատի չեն առնուած:

Ծրարով առաջարկուող հիմնական փոփոխութիւններէն է եկամտային հարկի համահարթեցումը: Եկամտային հարկը կը դառնայ 23 առ հարիւր, ապա, աստիճանաբար նուազելով, կը հասնի 20 առ հարիւրի: Նախագիծով կը բարձրացուի նաեւ վարկային կազմակերպութիւններու, գրաւատուներու, լուսնայափոխներու պետական տուրքը:

Մինչ Ազգային ժողովին մէջ կը կատարուէր «Հարկային Օրենսգիրքի Փոփոխութիւններ»-ու ծրարի ջուլտարկութիւն, ՀՀ-ի Հայաստանի երիտասարդական միութեան «Ահազանգ» նախաձեռնութեան անդամները դարձեալ բողոքի ցոյց կատարեցին խորհրդարանին դիմաց՝ յայտարարելով, որ իրենք դէմ են այդ ծրարին մէջ ներառուած եկամտահարկի համահարթեցման սկզբունքին:

Շար.՝ Էջ 4 >

Ռ. ԶՈՉԱՐԵԱՆ ԿՐԿԻՆ ԶԵՐԲԱԿԱՆՈՒԹՅԱՒ

ԵՐԵՒԱՆ, «Արմէնփրես».- ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանը հրապարակեց Հայաստանի Նախկին Նախագահ Ռուպերթ Զոչարեանի գործով մեղադրող կողմին եւ 1 Մարտի գործով տուժողներու իրաւայաջորդներու բողոքներուն մասին որոշումը, որով բաւարարեց մեղադրող կողմին եւ տուժողներու իրաւայաջորդին բողոքները: Այդպիսով, բեկանուեցաւ իբրեւ խափանման միջոց ընտրուած կալանաւորման վերացման առնչուող որոշումը եւ Նախկին Նախագահ Ռ. Զոչարեան կրկին ձերբակալելու որոշում գոյացաւ:

«Կը վերանայ նաեւ Զոչարեանը ազատ արձակելու հիմք հանդիսացած՝ Արցախի ներկայ եւ Նախկին Նախագահներ Բակո Սահակեանի եւ Արկատի Դուկասեանի անձնական երաշխաւորութիւնը», ըսաւ դատաւոր Արմէն Դանիելեան:

Ռուպերթ Զոչարեան, անոր պաշտպանները եւ ընտանիքը, որպէս բռնաբերութեան զոհեր, անոր պաշտպանները եւ ընտանիքը, որպէս բռնաբերութեան զոհեր:

Շար.՝ Էջ 4 >

ՀՅԴ-ՌԱԿ ԶԱՆԴԻՊՈՒՄ

ՀՀ-ի Հայաստանի Գերագոյն Մարմինը կը շարունակէ քաղաքական խորհրդակցութիւններու շարքը խորհրդարանական եւ արտախորհրդարանական ուժերուն հետ՝ քննարկելու համար երկրի մէջ տիրող հասարակական-քաղաքական իրավիճակին առնչուող հարցեր:

24 Յունիսին, ՀՀ-ի Հայաստանի Գերագոյն Մարմինին նախաձեռնութեամբ, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան Կեդրոնական Վարչութեան հետ տեղի ունեցաւ միջկուսակցական հանդիպում մը, որուն Դաշնակցութեան կողմէն կը մասնակցէին ՀՀ-ի Գերագոյն Մարմինի ներկայացուցիչ Իշխան Սաղաթելեան, ՀՀ-ի մասնագիտական ոլորտային յանձնախումբերու համակարգող Արծուիկ Մինասեան եւ ՀՀ-ի Գերագոյն Մարմինի անդամ Շաղիկ Մարուխեան: Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան կողմէն հանդիպումին կը մասնակցէին Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ Յակոբ Աւետիքեան, ատենադպիր Սուրբէն Սարգսեան, Կ. Վարչութեան անդամ Վահէ Դարբինեան եւ ՌԱԿ «Ալեք Մանուկեան» ակումբի ատենապետ Արմէն Սաքապետոյեան:

ՌԱԿ-ի կեդրոնական գրասենեակէն ներս տեղի ունեցած հանդիպումին ընթացքին քննարկուած է երկրի քաղաքական իրավիճակը, մասնաւորապէս՝

Շար.՝ Էջ 4 >

ՀՀ ԴԵՄՊԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՍՈՒՐԻՈՅ ՀԻՒՄԻՍ-ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՇՐՋԱՆՆԵՐ

13 Յունիս 2019-ին, Հայաստանի Հանրապետութեան Սուրիոյ Լիազօր Դեսպան Տիգրան Գեորգեան Լաթաքիա տուած իր այցելութեան

ցաւ հանդիպիլ Լաթաքիոյ մէջ գործող միութիւններու ներկայացուցիչներուն հետ՝ ծանօթանալու անոնց աշխատանքին, պատասխանելու

ընթացքին հանդիպում ունեցաւ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ թաղականութեան եւ Լաթաքիոյ մէջ գործող հայկական միութիւններու ներկայացուցիչներուն հետ:

դեսպանատան աշխատանքներուն առնչուող հարցումներուն եւ բաժնեկցելու անոնց մտահոգութիւնները: Այնուհետեւ դեսպան Գեորգեան խօսեցաւ Հայաստանի ներքա-

Հանդիպման բացումը կատարեց Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ թաղական խորհուրդի ատենապետ

դաքական եւ տնտեսական զարգացումներուն, Հայաստան-Սուրիա յարաբերութիւններուն եւ Հայաս-

Աւետիս Կարպուշեան: Ան բարի գալուստ մաղթեց յարգարժան դեսպանին ու ներկաներուն եւ դիտել տուաւ, որ դեսպան Տիգրան Գեորգեան աշակցած է Սուրիոյ ժողովուրդին եւ մենք ես վայելած ենք իր հոգատար զօրակցութիւնը: Ապա յայտնեց, որ դեսպանը փափաքե-

տան-Սփիւռք գործակցութեան մասին:

Դեսպանը այցելեց նաեւ Զեսապ, իսկ 12 Յունիսին հանդիպում ունեցաւ Լաթաքիոյ Նահանգապետին հետ:

Դերմիկ Տողրամաճեան-Գաբրիէլեան

ԱԿՆԱՐԿ

ՊՈԼԻՍԵՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՌԻՇԵՂ ԱՊՏԱԿ՝ ԵՐՏՈՂԱՆԻ, ԵՒ ՄԵՆՔ

Ս. Մահտերճեան

Թուրքիոյ Նախագահ Էրտողան Կիրակի, 23 Յունիսին, երկրորդ եւ աւելի ուժգին ապտակ մը ստացաւ Պոլիսէն, երբ ընդդիմադիր Էքրէմ Իմամօղլու երկրորդ անգամ ըլլալով յաղթական դուրս եկաւ քաղաքապետի ընտրութեան քուէարկութենէն: Ան առաջին անգամ քաղաքապետ ընտրուած էր 31 Մարտին, սակայն Էրտողան ու անոր մենատիրական կամքին ենթարկուող ընտրական յանձնաժողովը 7 Մայիսին չեղեալ հռչակեցին քուէարկութեանց արդիւնքը, պատճառաբանելով, որ «խարդախութիւններ արձանագրուած են»: Այդ փուլին, Իմամօղլու ապահոված էր քուէներուն 48,79 առ հարիւրը, պարտութեան մատնելով Էրտողանի կուսակից Պինալի Եըլտըրմը, որ ապահոված էր քուէներուն 48,51 առ հարիւրը. ձայներու տարբերութիւնը հազիւ 13.000 էր:

Երկրորդ ընտրութիւններուն արդիւնքը, ինչպէս նշեցինք, աւելի համոզիչ եղաւ. Իմամօղլու ապահովեց քուէներուն շուրջ 54 առ հարիւրը, մրցակիցին ձգելով հազիւ 45 առ հարիւրը: Այսինքն՝ ձայներու քանի մը հարիւր հազարի տարբերութիւն: Էրտողան, որ Նախօրոք յայտարարած էր, թէ Պոլիսը շահողը կը շահի ամբողջ Թուրքիան, խոստովանեցաւ որ իր թէկնածուն պարտուած է, ու անոր հետ ձայնակցելով՝ ժողովուրդին՝ Ներկայացաւ ձայնապահակին երկրորդ երեսը երգելով. «Թուրքիոյ մէջ ժողովրդավարութիւնը յաղթանակեց...»: Ի դէպ, Իմամօղլուն ալ խօսեցաւ ժողովրդավարութեան յաղթանակին մասին, յայտարարելով, որ իր յաջողութիւնը «Թուրքիոյ մէջ հարիւրամետայ ժողովրդավարութեան վերականգնումն է»:

Թուրքիա եւ ժողովրդավարութիւն...

Բայց եկէ՛ք, այս հաւաստիքներուն շուրջ չստիպենք, այլ տեսնենք խորքային պատկերը: Անմիջական մեկնաբանութիւնները պարզ եցին, որ այս երկրորդ պարտութեամբ, Էրտողան պէտք է տեսնէ, որ իր ամենէն հզօր յենարանները սկսած են խախտուիլ. ի վերջոյ, մարդիկ չեն մոռցած, որ անոր քաղաքական կեանքը մեկնարկած էր Պոլիսէն ու ան միայն գագաթնակետէ պարտութեամբ չէր տարուած, ըսելով, որ Պոլիսը շահողը կը շահի ամբողջ Թուրքիան: Այսուամենայնիւ, Պոլիսը կորսնցնելու՝ մեքենակառօնէն չի նշանակեր ամբողջ Թուրքիան կորսնցնել, որովհետեւ Նախագահը տակաւին բազմաթիւ լծակներ ունի իր ձեռքերուն:

Նոյն մեկնաբանները կը յիշեցնեն, որ Էրտողանի սկզբնական վերելքը ծայր առած էր շուրջ տասնամեակ մը առաջ, երբ ան Արեւմտեան աշխարհի տնտեսական տագնապը...

ները ի շահ Թուրքիոյ, այսինքն՝ օտար ներդրումներու համար Թուրքիոյ շուկան բանալու ծառայեցուցած էր, սակայն վերջին տարիներուն Նախագահ արձանագրեց, Նախագահական գործունէին պատճառով՝ տնտեսական անկումի, սղաճի եւ յարակից գարգացումներու ազդեցութեան տակ: Տակաւին, 2016-ին տեղի ունեցած յեղաշրջումի փորձը Նախագահին առիթ տուաւ բռնատէրի իր բռնուցքը սեր-

մելու. ազատութիւններն ու ընդդիմադիրները ճնշուեցան, եւ այն բոլորը աստիճան առ աստիճան անդրադարձան անոր ժողովրդականութեան անկումին վրայ. եւ ահա՛ Պոլսոյ չեղարկուած ընտրութիւնները ի նպաստ իրեն դարձնելու փորձը աւելի շարաչուն ապտակով մը կը վերադառնայ Նախագահին երեսին, ստեղծելով բազմաթիւ հարցականներ, որոնք կը ծագին մէկ կողմէ՝ անոր ներքին քաղաքականութեան ընթացքէն, ու միւս կողմէ՝ նշոյլներ ի յայտ կը բերեն արտաքին քաղաքական կեանքին մէջ՝ Արեւելին ու Արեւմուտքին միջեւ լարախաղաց դառնալու անոր վարքագիծին լոյսին տակ:

Պոլսոյ ընտրութեանց արդիւնքը արդէք շուր պիտի բերէ՞ այն ջարհացքին, թէ Էրտողանի անկումը աւելի արագ ընթացք պիտի ստանայ: Աւելին, ընդդիմադիրներուն արձանագրած յառաջխաղացքը, որ կրնայ նոր քայլեր գտնել յառաջիկային, ի՞նչ իմաստ պիտի ունենայ Թուրքիոյ ներքին ու արտաքին քաղաքական կեանքերուն դիտանկիւնէն, երբ յաղթողն ալ, պարտուողն ալ կը խօսին ժողովրդավարութեան յաղթանակին մասին...: Անցեալին, երբ Թուրքիոյ քաղաքական բեմին վրայ կային այլ անուններով ու դիմագիծերով մրցակիցներ, որոնք կը կոչուէին Եճէպտ, Թիւրքչ, Տեմիրել, Ինեօնլի եւ ուրիշներ (կարելի է երթալ մինչեւ Մուսթաֆա Զեմալի օրերը), դժմքերու եւ վարիչներու փոփոխութիւնը հիմնականին մէջ մեծ փոփոխութիւն չէ բերած Թուրքիոյ վարքագիծին մէջ, «Հիւսնդ մարդ»ուն տալով տարբեր շղարշներ. այդ օրե-

րուն, բանակը շատ աւելի ուժեղ ներկայութիւն եւ ազդակ էր քաղաքական բեմին վրայ, այսօր պատկերը փոխուած է, սակայն պէտք չէ տարուիլ արտաքին երեւոյթներով, ոչ ալ... Իրանին կամ արաբական այս կամ այն երկրին, մինչեւ իսկ պաղեստինցիներուն բարեկամ ձեւանալու Անգարայի լարախաղացութիւններով: Թէ՛ Արեւմուտքին, թէ՛ Արեւելին համար, Թուրքիա ունի դերակատարութիւն մը, որ ի գօրու է առ Նուազն Բ. Աշխարհամարտի ամարտէն ի վեր, հոգ չէ թէ այդ քաղաքականութիւնը մերթ հաճոյ կը թուի Ուաշինկթընի ու անոր դաշնակիցներուն, երբեմն ալ՝ Մոսկուայի:

Հայկական տեսանկիւն եւս, Թուրքիոյ մէջ արձանագրուող վերի-

վայրումները կրնան այլազան մեկնաբանութիւններու առիթ տալ, սակայն պէտք է մտնել զգօսն ու շրջափայտաց, չտարուիլք այլոց մեկնաբանութիւններով, այլ Թուրքիոյ վարմունքը տեսնենք այն իրականութիւններուն լոյսին տակ, որոնք կը ներկայանան մասնաւորաբար Հայաստանի շրջափակման, Ատրպեյ-

ԱՅԳԱՅԻՆ ԺՈՂՎԸ...

Յուցարարները դիտել տուին, որ Հարկային օրէնսգիրքի բարեփոխումները կը պահանջեն առարկայական նոր մօտեցումներ, որոնց կիրարկումով պէտք չէ խախտի արդարութեան սկզբունքը:

«Ահագ անգ» Նախաձեռնութեան անդամներէն Արգիշտի Գեորգեան «Թերթ»-ին հետ ունեցած զրոյցի մը ընթացքին յայտնած է, որ իրենց բերած աշխատանքային ձեռնոցներն ու գլխարկները պիտի ձգեն Ազգային ժողովին դիմաց, որպէսզի պատգամաւորները յիշեն, թէ ինչ երկրի մէջ, ընկերային ինչ պայմաններու մէջ կ'ապրին, Նաեւ այն, որ այս հարկային նոր օրէնսգիրքը յատկապէս ո՞ր խաւին մեծ վնաս կը հասցնէ:

ՆՅՂ-ՈՍԿ ՆԱԿԻՊՈՒՄ...

րապէս՝ որոշ օրէնսդրական Նախաձեռնութիւններու առաջարկներ, Սփիւռքի երկու կուսակցութիւններուն ցանցային համակարգի աշխու-

ծանի հետ անոր գիտակցութեան եւ միջազգային բեմին վրայ Անգարա-Պաքու հակահայ վարմունքին ճամբով:

Աւելին, հայկական դիտանկիւնէ, Պոլսոյ ընտրութիւններուն արդիւնքը հազիւ թէ ստորակէտի մը նշանակութիւնը ունի, մասնաւորապէս օրերուն, երբ Հայաստանի անմիջական դրացնութեան մէջ տեղի կ'ունենան իսկապէս մտահոգիչ գարգացումներ: Հարաւէն՝ Իրանի վրայ ամերիկեան ճնշումն ու ռազմական բռնկումի մը հաւանականութիւնը բնականաբար ճնշումի նոր լծակներ պիտի գոյացնեն Հայաստանի վրայ. հիւսիսէն, Վրաստանի մէջ հակառուսական նորագոյն խռովութիւնները, հոգ չէ թէ սահմանափակ շրջագիծի մէջ, արդէն իսկ որոշ անդրադարձ ունեցան Վրաստանի վրայով երթելու ու ապրանքներու փոխադրութեան վրայ, այլապէս Հայաստանի վրայ ճնշումի այլ գործօն մը դառնալով: Եւ այս ենթապատկերին դիմաց, Ուաշինկթընի մէջ տեղի ունեցան ամերիկացի ու ազերի ներկայացուցիչներու հետ Հայաստանի արտաքին գործոց Նախարարին տեսակցութիւնները...

Այս «եռուզեռ»ին դիմաց, հայկական քաղաքական ներքին կեանքը տարուած է «տեղական» հակաձեռնութիւններով, երբեմն ամենայնտին մանրուքներով տարուելու փորձութեամբ, մինչդէռ, ինչպէս որեւէ ժամանակ, այսօր ալ առաջնահերթ է տեսնել շրջանի ու մեզ շահագրգռող աշխարհի ընդհանուր համայնապատկերը, գործել ու ԳՈՐԾԱԿՑԻԼ անոնցմէ բխող թելադրանքներով, ձերբագատիլ տարանջատումի ու տարանջատող գիտակից ու անգիտակից խաղերէն:

Ո. ԲՈՉԱՐԵԱՆ...

Ժողովուրդի անվտանգութեան, ազգային արժէքներու պահպանման, ինչպէս նաեւ վերջերս լուսարձակի տակ գտնուող՝ ՀՀ դատական համակարգային փոփոխութիւններուն առնչուող հարցեր:

Հանդիպումին ամարտին որոշուած է երկու կուսակցութիւններուն միջեւ գործակցութիւնը կանոնակարգել ու հանդիպումները դարձնել շարունակական եւ օրակարգային, իսկ որոշ հարցեր ըննարկել մասնագիտական աշխատանքային խումբերու միջոցով:

Քոչարեանի փաստաբանները ըսին, որ կը պատրաստուին բողոքարկելու այս որոշումը՝ իբրեւ հիմք ունենալով այն փաստը, որ ի սկզբնական խաթարուած է արդար դատաբանութեան սկզբունքը:

ՅԻՆ ԷՋԵՐ, ՆՈՐ ԼՈՒՍԱՐՁԱԿՆԵՐ

**(Յինը անպայման հինգածն ու ժամանակավրեպը չէ: Յին էջեր կան, որոնք ոչ միայն կ'ապրին նաեւ մեր օրերուն՝ իրենց անանց խորհուրդներով եւ պատգամներով, այլեւ լուսարձակի նշանակութիւն ունին մեր գալիքը հունաւորելու առումով)
«ԱՐԱՍ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ ԿԵՐՏԱԾ ՅԱՅՐԵՆԻԲՈՒՄ ՏԵՂ ԶՈՒՆԻ ԿՈՌՈՒՄՊՅՈՒԱԾ ՈՒ ԾԱԽՈՒ ՊԱՇՏՈՆԵԱՆ»**

Նագարեթ Պերպրեան

Հաւատանք կամ ոչ՝ Հայաստանի մերօրեայ վարչապետին կը պատկանի խորագրով բանաձեւուած Մայիս 28-ի այս աստիճան այժմեական, ընկալունակ եւ պատմական նշանակութեամբ պատգամը:

Մեր սերունդներէն ո՛վ կրնար նախատեսել, որ Վրացեաններու եւ Աղբալեաններու գաղափարական կտակին այսքան հարազատութեամբ եւ նախանձախնդրութեամբ տրտի պիտի կանգնէր վերանկայացեալ Հայաստանի կառավարութեան թիւ մէկ ներկայացուցիչը եւ, Մայիս 28-ն կերտած Արամներու Սերունդին ուղղելով իր խօսքը՝ ի լուր համայն հայութեան պիտի հաւաստիացնէր, որ՝ «Ձեր սիրանքներով պիտի ոգեշնչուած յիսի Հայաստանի Հանրապետութեան իւրաքանչիւր պաշտօնեայ, կառավարութեան անդամ թէ Ազգային ժողովի պատգամաւոր, համայնքի ղեկավար թէ դատաւոր, եւ պետք է հասկանայ, որ ասկետի (ճգնաւորի) կեանքով ապրած Արամ Մանուկեանի կերտած հայրենիքում տեղ չունի կոռուպացիոնաւծ ու ծախսու պաշտօնեան: Իւրաքանչիւր այսպիսի պաշտօնեայ դաւաճանում է Սարգարապատի հերոսներին եւ Սարգարապատի, Բաշ-Ապարանի, Ղարաքիլիսայի հերոսների սիրանքներով ոգեշնչուած՝ մենք մեր հայրենիքում հաստատում ենք արդարութիւն, իրաւունքի գերակայութիւն եւ փոխադարձ յարգանքի ու օրինականութեան վրայ հիմնուած ազգային միասնութիւն»:

Ի գուր սփիւռքահայ մամուլը ընդհանրապէս անտարբերութեամբ եւ որոշապէս անտեսումով անցաւ Սարգարապատի մէջ 28 Մայիս 2019-ին, Հանրապետութեան տօնին առիթով, վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի արտասանած պաշտօնական ուղերձը յատկորոշող այս խորհուրդ խորհին վրայէն:

Պարզապէս հակոկորութեան դատապարտուած են բոլոր անոնք, որոնք չեն ուզեր կամ չեն կրնար տեսնել, ընդունիլ եւ խոստովանիլ, որ Հայաստանն ու հայութիւնը թեւակոխած են ազգային-գաղափարական ինքնամաքման պատմակերտ փուլ մը, ուր ամենայն հայոց իղծերու արտայայտիչ ազատ ու անկախ Հայաստանի ազգային կառավարութեան անունով եւ 28 Մայիսի առիթով՝ վարչապետ Փաշինեան անախընթաց պայծառատեսութեամբ կը յայտարարէ.

«... Մենք այսօր կանգնած ենք սուրբ հողի վրայ, որովհետեւ նաեւ այստեղ է հեղուել այն սուրբ արիւնը, որով ապրելու եւ լինելու իրաւունք է նուաճուել մեզ համար, մեր ժողովրդի ու նրա ինքնութեան համար: Այստեղ հեղուած սուրբ արեան

վրայ է կառուցուել մեր պատմութեան Առաջին Հանրապետութիւնը եւ այստեղ հեղուած սուրբ արիւնն է ապացուցել, որ հայ ժողովուրդը կենտունակ ժողովուրդ է, ապրելու ժողովուրդ է եւ նրա պատմութեան վերջակետ ղեկու ցանկացած փորձ դատապարտուած է ծախողման:

«Ահա սա է ամենակարեւոր պատճառը, որ ամէն տարի Մայիսի 28-ին մենք միասին հաւաքուում ենք այստեղ, մենք գալիս ենք ասելու, որ գիտակցում ենք մեր պատմական պատասխանատուութեան Սարգարապատի, Բաշ-Ապարանի, Ղարաքիլիսայի հերոսների առաջ, մենք գալիս ենք նաեւ բարձրաձայնելու, լուր տալու երեք ճակատամարտի հերոսներին, որ նրանց արիւնը իզուր չի հեղուել, որ նրանց սերունդներն այսօր հպարտ քայլում են այն

Նոյն հողի վրայ, որտեղ հանգչում են իրենք, որին Նոր իմաստ ու բովանդակութիւն են հաղորդել իրենք՝ իրենց անասելի գոհողութիւններով ու սիրանքներով:

«Մենք գալիս ենք ասելու Առաջին Հանրապետութեան պետական այրերին, որ ահա ձեր բարձրացած դրօշը թանգարանային նմոշ չէ ամենեւին, այլ ծածանում է որպէս Հայաստանի անկախ Հանրապետութեան թիւ մէկ խորհրդանիշ: Մենք գալիս ենք ասելու, որ նրանց գործը կենդանի է, նրանց երազանքն ապրում է եւ նրանց երազանքը պիտի իրագործուի:

«Հանգչէք խաղաղութեամբ Սարգարապատի, Բաշ-Ապարանի, Ղարաքիլիսայի հերոսամարտը կերտած նահատակներ, հանգչէք խաղաղութեամբ Առաջին Հանրապետութեան պետական այրեր, կառավարութեան անդամներ՝ գլխաւորութեամբ Առաջին Հանրապետութեան չորս վարչապետների՝ Յովհաննէս Բաջազունի, Ալեքսանդր Խատիսեան, Համօ Օհանջանեան, Միսն Վրացեան: Հանգչէք խաղաղութեամբ Սարգարապատի, Բաշ-Ապարանի, Ղարաքիլիսայի հերոսամարտը կերտած հրամանատարներ, պետական այրեր՝ Արամ Մանուկեան, Թովմաս Նագարեպեան, Դաստա-

մատ Կանայեան, Մովսէս Միլիկեան, Զրիստափոր Արարատեան, Պօղոս Բէկ-Փիրումեան, որովհետեւ ձեր սիրանքը, ձեր գործը տեղ ունի այսօր:

«Եւ ուրեմն՝ կեցցէ՛ ազատութիւնը, կեցցէ՛ Հայաստանի Հանրապետութիւնը, կեցցէ՛ Արցախի Հանրապետութիւնը, կեցցէ՛ն Սարգարապատի, Բաշ-Ապարանի, Ղարաքիլիսայի հերոսները, կեցցէ՛ն Առաջին Հանրապետութեան հիմնադիր հայրերը, կեցցէ՛ն մենք՝ մեր երեխաները, որ ապրում են ապրելու ենք ազատ եւ երջանիկ Հայաստանում»:

Ամիջապէս հարց կը ծագի, բնականաբար, որ խորհրդային դարաշրջանին՝ թեկուզեւ Հայաստանի մէջ կազմաւորուած հայ պետական գործիչը ինչպէ՞ս եւ ուրկե՞ս այսօրիակ խորհմացութեամբ հաղորդուցաւ Արամ Մանուկեանի ասելով: Արդեօք առիթը ունեցա՞ր կարգալու Արամի անաւարտ մնացած օրագիրը կամ ո՞վ Նիկոլ Փաշինեանին յուշեց, թէ Սերգէյ Յովհաննիսեանը ողն ու ծուծով դրօշակիրներէն է բռնամիջոցները՝ արիւնահեղութիւնը մերժող Յեղափոխութեան Էութիւնն ու գորութիւնը ժողովուրդին մէջ փնտռող, այլեւ՝ ԺՈՒՂՈՒՄԻՆ ՊԱՅՔԱՐԻ ՇԱՐՇՈՒՄԻՆ ամենագորութեան հաւատացող գաղափարական հոսանքին, որ հայ իրականութեան մէջ միս ու ոսկոր կապեց Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան պատմակշիռ ԱԷԱՆԴով:

Պարզ ու հակիրճ. հայ ժողովուրդի ամբողջական ազատագրութեան երթին եպսեւ հաղորդ չեն կրնար ըլլալ, այլ լաւագոյն պարագային միայն լուսանցքային ընկալումով կրնան լսել վաղուան մեր արշալոյսներուն... ոտնաձայնները, եթէ չեն անդրադառնար, որ հայոց հազարամեակներու պատմութեան մայր ակունքէն կը ներշնչուի Նիկոլներու այն երազանքը, թէ՛

«Արամ Մանուկեանի կերտած հայրենիքում տեղ չունի կոռուպացիոնաւծ ու ծախսու պաշտօնեան»:

Խօսքը կը վերաբերի Ազգի եւ Հայրենիքի Պետական Տունը կարգի բերելու Սրբութիւն Սրբոցին, որ հոսանքն ի վեր թիվարելու յեղափոխական ոգորումով կը կրանէ միտքն ու խիղճը Հայաստանի ու հայութեան ամբողջական ազատագրութեան գիտութեամբ իրաւ նուիրեալներուն:

Նաեւ՝ Ազգային Ինքնամաքման բովեւ անցնելու մարտահրաւերով կը պայմանաւորէ միասնու-

թիւնն ու միասնականութիւնը մեր ժողովուրդի գաղափարական հոսանքներուն, հասարակական շարժումներուն եւ քաղաքական կուսակցութիւններուն:

Հայ քաղաքական մտքի մերօրեայ այս կիզակետին կը յղուի «Արամ Մանուկեանի կերտած հայրենիք»-ին համար Հայաստանի վարչապետին ճշդած առաջնահերթութիւնը:

Յատկանշական եւ խօսուն գաղափարական գուգահեռ մը իր տրամաբանութիւնը կը պարտադրէ այս կետին:

Բառորդ դարու հեռաւորութենէն ազգային-քաղաքական եւ դաշնակցական-գաղափարական իր կտակը կը յուշէ ատենի ՅՅԴ Բիւրոյի տարաբախտ ներկայացուցիչը՝ ընկեր Հրայր Մարուխեան, որ 1994-ի մահացու իր կաթունածահարութենէն քանի մը ամիս առաջ, «Գանտիի պայքարի փիլիսոփայութեան դիմելով՝ զգաստութեան հրաւիրել Հայաստանի Հանրապետութեան իշխանաւոր այրերին» խորագրով եւ իր կարապի երգը հանդիսացող ուշագրաւ հրապարակումով՝ «Ազատամարտ» ի Նոյն տարուան թիւ 3-ին մէջ կը պատգամէր.

«... Մեր ժողովրդին նոր գահավիժումներից փրկելու միակ միջոցը կը մնայ անգէն, կը կրկնենք՝ անգէն ըմբոստացումը բոլոր ճակատների վրայ՝ ի Սփիւռք եւ ի Հայաստան:

«Այո, դժուար գործ է, շատ դժուար՝ եւ գորավիշ կանգնիլ Արցախի նուիրական պայքարին, եւ օգնել հայրենիքի ինքնապաշտպանութեան բանակին եւ միաժամանակ մեծ դեմոկրատ Գանտիի «մեթոտիկան»՝ բռնամերձ պայքարի փիլիսոփայութիւնը կիրառել իբրեւ ընդդիմութեան ազդու միջոց: Ուրիշ ելք չի մնում: Այս ընթացքով՝ Հայաստանի ներկայ իշխանութիւնը կործանում կը կործանուի, նահանջից նահանջ է տանում մեր ժողովրդին:

«Պետք է իշխանութիւններին զգաստացնելու եւ ժողովրդին պահանջատէրի հոգեվիճակի մէջ մտքընելու վճռական քայլերի դիմել՝ կառչելով Գանտիի պայքարի փիլիսոփայութեան»:

Ընկեր Հրայրի պարզած համաժողովրդային անգէն ըմբոստացման դրօշն ալ, այդ ժամանակ, թիրախ դարձաւ անտեսումի ձայներու, որոնք Հայաստանին եւ հայութեան սպառնացող արտաքին վտանգներուն շարունակ յղում կատարելով՝ կը փորձէին հիմնաւորումներ եւ պատճառաբանութիւններ փնտռել, որպէսզի կարենան հայ քաղաքական միտքը տագնապեցնող գլխաւոր օրակարգէն՝ Հայոց Պետական Տունը կարգի բերելու հրամայականէն եւ ներքին ցեցերէն ձեռքագատելու ինքնամաքման կիզակետէն շեղել ժողովրդային դժգոհութեան եւ բողոքի բռնա ալիքին թիրախը:

Փաստօրէն հայրենի հայութեան մերօրեայ թաւշեայ յեղափոխութիւնը կանխած տասնամեակներու՝ քառորդ դար առաջուան փրտած իշխանութեանց գործած աւերն ու պատճառած աղէտը ի մտի

**Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ԱՆՈՒՄՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆ**

Հաւատքի փայտեան տնի մէջ ընդգրկու խօսուրդ սօրիակը եղած է: Սուրբերուն աստուածահաճոյ ընթացքէն ներշնչուելով Հայ եկեղեցին

ցուր, որպէսզի հայը յուսադրուի եւ իրաւամբ Զրիստոսի հետեւի:

Դարաց դասի քաղցրաձայն երգեցողութիւնը հոգիով հրճուելու եւ միաժամանակ աղօթական վիճակի

կը պատուէ անոնց սրբաշող յիշատակը եւ տօնական յատուկ մթնոլորտով հանդիսաւորապէս կը մեծարէ զանոնք:

Արդարեւ, մեր եկեղեցւոյ տօնացոյցին մէջ իւրայատուկ տեղ վերապահուած է Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայրապետին, որուն պատուական անունը անջնջելիօրէն դրոշմուած է մեր պատմութեան ոսկեմատեանին մէջ: Անոր շնորհիւ Հայաստան աշխարհը ընդգրկեց ուրիշ հաւատք եւ քրիստոնէութիւնը հռչակուեցաւ որպէս պետական կրօնք:

Հայ Առաքելական Ս. եկեղեցին երեք առիթներով կը տօնէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչին յիշատակը, հետեւեալ կարգով՝ «Յիշատակ Չարչարանաց եւ Մտանելոյն Ի Վիրապն», «Յիշատակ Ելանելոյն Ի Վիրապն» եւ «Փիտ Նշարաց Սըրբոյ Հօրն Մերոյ Գրիգոր Լուսաւորիչին»:

Կիրակի, 23 Յունիս 2019-ին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, Մեծ Հայրապետին Եւն Ի Վիրապին եւ եկեղեցւոյ անուանակոչութեան օրհնաբեր զոյգ տօներուն առիթով, Ս. եւ Ամահ պատարագ մատուցուեցաւ: Պատարագիչն էր Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Մասիս Սրբ. Եպս. Չօպուեան: Ներկայ էին Ազգ. Վարչութեան

մէջ ըլլալու կը հրաւիրէր:

Արժ. Տ. Մաշտոց Ա. քիչ. Արապաբեան եկեղեցւոյ մեծ ընտանիքին անունով ողջոյնի եւ բարի գալուստի խօսք արտասանեց Նորընտիր Առաջնորդին՝ Գերշ. Տ. Մասիս Սրբ. Եպս. Չօպուեանին, մաղթելով

արդիւնաբեր առաքելութիւն եւ ընդերկար ծառայութիւն: Այսպէս Առաջնորդ Սրբազան Հայրը փոխանցեց իր պատգամը: Սրբազանը բազմաչափաբար Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայրապետին հաստատուն հաւատքին վերաբերեալ անդրադարձաւ, մասնաւոր ելով անոր անմասցորդ նուիրութեանը, ծով համբերութիւնը եւ շքեմեանը աղօթասիրութիւնը: Սրբազան հայրը ըսաւ.

«Հաւատքի վաւերական հասկացողութիւնը բացորոշ կերպով պարզուեցաւ Ս. Գրիգորի վարք ու բարքին ընդմէջէն: Անոր հաւատքի վկայութիւնը հրաշալի ազդեցութիւն ունեցաւ: Ան խորապէս համոզուած էր թէ փրկութեան աւետիսը տարածելու համար հարկ է արիաբար բարիքն կառնել, մերժել հրաժարի, առաքելութեամբ զինուիլ եւ Աւետարանի սկզբունքներով առաջնորդուիլ:

ներկայացուցիչներ եւ հաւատացեալներու խումբերամ բազմութիւն: Լուսաւորիչ Հայրապետին հաւատքի մշտական կանխօրէն շողով պայծառանալու պատեհութիւնը Աստուծոյ բարերար կամքին արտայայտութիւնն էր: Օրուան հոգեշունչ խորհուրդով երանելի սուրբին կերպարի արագատկերարվ կը ներկայա-

ցաւ Ս. Գրիգորի վարք ու բարքին ընդմէջէն: Անոր հաւատքի վկայութիւնը հրաշալի ազդեցութիւն ունեցաւ: Ան խորապէս համոզուած էր թէ փրկութեան աւետիսը տարածելու համար հարկ է արիաբար բարիքն կառնել, մերժել հրաժարի, առաքելութեամբ զինուիլ եւ Աւետարանի սկզբունքներով առաջնորդուիլ:

Թուրքիոյ նուրջ

ԹՈՒՐԷՒՈՅ ԻՇՆԱՆԱՄԵՏ ԿՈՒՍԱԿՈՒԹԵԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆ ԿՐԿԻՆ ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ԿՐԵՑ

Կիրակի, 23 Յունիս 2019-ին, Իսթանպուլի մէջ տեղի ունեցաւ Նոր քաղաքացւոյ վերընտրութիւնը: Քաղաքի 39 շրջաններուն մէջ քուէարկութեան մասնակցեցաւ 10.560.963 ընտրող:

Ընդդիմադիր Հանրապետա-ժողովրդական Կուսակցութեան թեկնածու Էքրեմ Իմամօղլու յաղթանակ արձանագրեց՝ ապահովելով 4.741.868 ձայն, քուէներուն 54,21% առ հարկը, իսկ անոր մրցակիցը՝ իշխող Արդարութիւն եւ Բարգաւաճում Կուսակցութեան թեկնածու Պիւլալի Եըլտըրըմ՝ 3.935.453 ձայն, քուէներուն 44,99 առ հարկը:

Թրքական «Անատոլու» լրատու գործակալութեան համաձայն, Եըլտըրըմը ընդունեց պարտութիւնը շնորհաւորելով իր մրցակիցը:

Յիշեմք, որ Թուրքիոյ բարձրագոյն ընտրական յանձնախումբը Նախագահ Էրտողանի պահանջին ընդառաջելով, որոշեց 31 Մարտին տեղի ունեցած Նախկին քուէարկութիւնը չեղեալ համարել եւ կրկնել ընտրութիւնները: Օրին թեկնածուներուն միջեւ քուէներու տարբերութիւնը 13.000 ձայն էր, եւ ընդդիմադիրները զայն «յանուն ժողովրդավարութեան արձանագրուած յաղթանակ» համարած էին: Այս ընտրութեամբ քուէներու տարբերութիւնը հասած է 777.581 ձայնի:

Այսպէս ալ ընթացաւ Հայոց Հայրապետը:

Հայաստան աշխարհը Զրիստոսի սքանչելի լոյսով պայծառացաւ եւ ճշմարիտ Աստուծոյ ծանօթութեան

կատարուեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ ծառայած հին ու Նոր անջնջեալներու հոգւոյն համար: Այս եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ տեղի ունեցաւ «Անդաստան»-ի արարողական խմբի, որմէ ետք հնչեց «Կիլիկիա» մաղթերգը:

«Պ ա հ պ ա ն ի չ » աղօթքով աւարտին հասաւ հոգեպարար արարողութիւնը:

Հաւատացեալներ Առաջնորդ Սրբազան Հօր օրհնաբեր ստացան խաչահամբոյրի ճամբով:

Վանքերով հարստացաւ: Մենք եւս, որպէս որդիները մեր հաւատքի հոր, կանչուած ենք փրկութեան հասնելու սրբանունը Նպատակով ապրիլ, այդպէս կարելի կ'ըլլայ արժեւորել մեր հայապատկան կրօնը»:

Սրբազան Հայրը Նաւե ակնարկեց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ դերակատարութեան մասին ըսելով. «Այս հոգեխօս եկեղեցին գործեց հոգեւոր միջապարտութեան, բարեպաշտութեան եւ հոգեմտաւոր արժեքներու տարածման ի խնդիր: Հակառակ պատերազմի դառն օրերուն մնաց անխորտակելի աղօթքի տուն եւ անպարտելի հաւատքի միջնաբերդ: Ծաւտեր այստեղէն անցան ու յետագային դարձան սպասաւորներ Ս. Խորանի եւ ծառաները ժողովուրդին: Թող Տեր Աստուած առատապէս օրհնէ եւ վարձատրէ բոլոր նուիրեալները»:

Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ պատմագիրքը:

Սրբազան Հայրը իր գնահատանքը յայտնեց բոլորին, մաղթելով բեղուն ծառայութիւն եւ արեւշատութիւն:

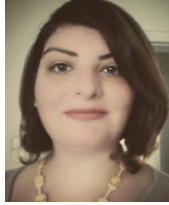
Թող Աստուած բազմապատկէ մեր հաւատքը, որպէսզի քալենք Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայրապետին հետքերով:

Կորէն Քիչ. Պերթիզեան

Յետ Ս. եւ Ամահ պատարագի

ԱՌԱՍՊԵԼՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲԱՆԵՐՈՎ

-2-

Յուշիկ Ղազարեան

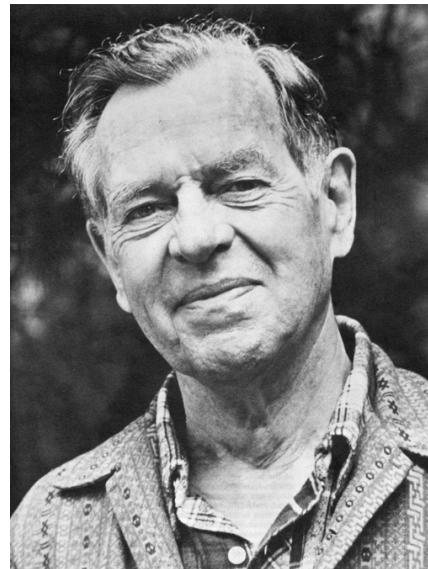
Առասպելն ու Գերոսը

Լքելով առաջին կայանը՝ հեքիաթներու աշխարհը, մուտք կը գործենք առասպելներու աշխարհ: Սակայն՝ չխորացած անկէ ներս, եկեք պահ մը կանգ առնենք ու լաւապէս հասկնանք առասպել կոչուած երեւոյթին իսկական խորքն ու անոր հերոսին էութիւնը: Տարբեր մասնագետներ տարբեր բացատրութիւններ կու տան անոր մասին: Ոմանք զայն կը բացատրեն որպէս պատմական ու ընկերային երեւոյթ, ուրիշներ՝ տնտեսական, հոգեբանական, գեղարուեստական, մշակութային, նոյնիսկ գերբնական ու հոգեւոր խորքեր կու տան անոր: Որեւէ ազդեցիկ արուեստի գործի պէս, առասպելն ալ բազմաշերտ է եւ ճշգրիտ ուսումնասիրութիւն պիտի նկատուի միայն ան, որ կը պարփակէ վերոյիշեալ բոլոր բնագաւառները:

Առասպելին կորիզը կը կազմէ յաճախ պատմական դէպք մը կամ դէմք մը: Անոր շուրջ հիւստած պատումը կ'արտացոլէ տուեալ հաւաքականութեան սովորութիւնները, ընկերային ու տնտեսական յարաբերութիւնները, մտայնութիւնն ու գեղարուեստական ճաշակը: Օրինակ՝ «Սասնայ Ճռեր»-ուն կորիզը Թ. դարու հայկական ապստամբութիւններն են արաբական իշխանութեան դէմ եւ այդ ապստամբութիւններու առանցքային հերոս Դաւիթ Մամիկոնեանը, որ առասպելական անալոյ վերածուած է Սասունցի Դաւիթի: Առասպելի ամբողջ ընթացքին հարուստ տեղեկութիւններ կրնանք քաղել այդ ժամանակաշրջանի հայկական ընկերութեան մէջ տիրող յարաբերութիւններուն, տնտեսական ու քաղաքական իրավիճակներուն, մտայնութեան ու հոգեւոր արժեքներուն մասին: Իսկ կառոյցը, անոր մէջ գործածուած պատկերները, բառապաշարը, երգեցիկ ու ասմունքային բաժինները մեր մշակութային ու գեղարուեստական ճաշակին հարազատ տարրերն են:

Այսքանէն ետք ուրեմն՝ ի՞նչ է առասպելը... Առասպելը այս բոլորն է: Չուից երիցի հոգեբան Զարլ Կուսթաւ Եունկ, որ իր աշխատանքներուն մէջ վեր առած է առասպելի դերակատարութիւնը՝ մարդու հոգեբանական կազմուածքին մէջ, հաստատած է, որ առասպելը հաւաքական անգիտակցութեան արտադրանքն է: Պարզաբան ենք. ըստ հոգեբաններու, մարդ արարածին ուղեղը կը բաղկանայ գիտակից եւ անգիտակից բաժիններէ: Գիտակից ուղեղը մեզ կ'առաջնորդէ մեր ամէնօրեայ կեանքին մէջ, սակայն մեր զգացական փորձառութիւնները, մեր վրայ ազդող գործոնները, որոնք կը թուին թէ մոռցած ենք, ամբարուած կը մնան մեր անգիտակից ուղեղին մէջ: Զոնկէ ալ կը ծնին մեր երազները: Գիշերը երբ քունի կ'անցնինք, գիտակից ուղեղը կը դադրի աշխատանքէ եւ երեւան կու գայ անգիտակից ուղեղը, որ իր մէջ մեր

ամբարած փորձառութիւնները, չիրականացած իղծերն ու վախերը խորհրդանշական ձեւով եւ հետաքրքրական պատմումներով դուրս կու տայ, այլ խօսքով՝ երազ կը տեսնենք:

Ճոզէֆ Զեմփպէ

Եունկեան հոգեբանութեան համաձայն, անգիտակից ուղեղն ալ ունի երկու բաժին՝ հաւաքական եւ անհատական: Եթէ անհատական մէջ ամբարուած են մեր անձնական փորձառութիւնները, իղծերն ու վախերը, ապա հաւաքական մէջ կը գտնենք անհատիկ պատկանած հաւաքականութեան, ինչպէս նաեւ համամարդկային փորձառութիւններ, իղծեր ու վախեր, որոնք կ'արտայայտուին հետաքրքրական պատմումներու՝ առասպելներու միջոցով: Այսինքն, կարելի է ըսել, որ առասպելը հաւաքական երազ մըն է, որուն ընդմէջէն, խորհրդանշական պատկերներու միջոցով, հաղորդակից կը դառնանք մեր նախահայրերու փորձառութիւններուն եւ կ'արտայայտենք մեր հաւաքականութեան, նոյնիսկ ամբողջ մարդկութեան իղծերն ու վախերը:

Հաւաքական անգիտակցութիւնը առասպելաբանութեան աշխարհին մէջ միակ ներդրումը չէրաւ առասպելի կարեւորութեան հաւատացող հոգեբան Եունկին: Ան հաստատեց նաեւ առասպելներով ներկայացող նախատիպի գաղափարը: Իւրաքանչիւր առասպելական հերոս մարդկային որոշ տեսակի մը, կամ որոշ կացութեան մը մէջ գըտնուող իրավիճակի մը խտացումը կը ներկայացնէ, ահա այս է, որ կը կոչուի նախատիպ: Ի. դարու առասպելաբանները խմբաւորելով, շարելով ու մաղելով նախատիպերը յաջողած են հասնիլ համամարդկային գրեթէ բոլոր առասպելները համապարփակող հասարակաց գիծերու: Այս առումով, կան բազմաթիւ ուսումնասիրութիւններ, որոնք բոլորն ալ կը յենին առասպելի հերոսին տիպարին ու անոր անցած փուլերուն վրայ: Շատ չճիւղաւորուելու համար, պիտի վստահինք այդ ուսումնասիրութիւններէն մէկ հատին՝ ամերիկացի առասպելաբան Ճոզէֆ Զեմփպէի «Գերոսին Ուղե-

ւորութիւնը», որովհետեւ ան ամէնէն համապարփակն ու նպատակաւարմարն է:

Գերոսին ուղեւորութեան մասին, յաջորդիւ պիտի անդրադառնանք հանգամանօրէն, սակայն ինչ չհասած պահ մը նաեւ մէջբերենք Զեմփպէին սա խօսքը. «Գերոսը մէկն է, որ իր կեանքը նուիրած է իր մէջ բանի մը»: Առաջին պահուն սովորական թուող այս նախադասութիւնը, իր մէջ կը կրէ դարերու կուտակուած իմաստութիւն: Մեզմէ մեծ բանի մը նուիրումը յաճախ մենք կը հասկնանք մարդկային ու ազգային բարձր գաղափարներու ճամբուն կատարուած գոհողութիւններով: Ճշմարիտ է: Այդ ճամբուն վրայ ալ կը ծնին ազգային հերոսները, որոնք արժանի են ոչ միայն մեծարանքի, այլ նաեւ խընկարկուելու որպէս դիւցազնակերպ տիպարներ: Սակայն կայ նաեւ անելի պարզ ու կենցաղային հերոսացումը:

Երբ գոյգ մը կ'որոշէ ընտանիք կազմել, կը նշանակէ, որ երկուքն ալ իրենք գիրենք իրենց տէն անելի մեծ բանի մը կը նուիրեն, որովհետեւ հաւաքականը, որքան ալ փոքր ըլլայ խումբը, կը գերազանցէ անձնականին: Ո՞վ իր ընտանիքին համար, այս կամ այն ձեւով գոհողութիւններ մէջ, մեր հայրերն ու մայրերը մեր նախասիրած հերոսներն են: Երբ մարդ որեւէ հաստատութենէ ներս աշխատանքի կը սկսի, ինքզինք կը նուիրէ այդ հաստատութեան: Շատ յաճախ մարդիկ իրենց թափած աշ-

խատանքէն նուազ վարձատրութիւն կը ստանան, սակայն չեն լքեր աշխատանքը, որովհետեւ միայն նիւթական բաւարարուածութիւնը չէ որ մարդու կապուած կը պահէ իր պաշտօնին, այլ հաւատքը հաստատութեան տեսլականներուն ու առաքելութեան: Զրիստոնեական ըմբռնումով, քրիստոնեայ ըլլալ կը նշանակէ նուիրուիլ Աստուծոյ կամքին, այլ խօսքով՝ նուիրուիլ մեզմէ մեծ բանի մը: Զոս պիտի չլիջեմ անոնք, որոնք ազգային ու միութեանական ծառայութեան նուիրուելով մեծամեծ գոհողութիւններ կ'ընեն իրենց հաւաքականութեան ու դաւանած գաղափարին համար:

Մեզմէ իւրաքանչիւր իր պատմութեան հերոսն է:

Այս գիտակցութեամբ եթէ մտնենք առասպելներուն, պիտի տեսնենք, որ իւրաքանչիւր առասպելական հերոս, իւրաքանչիւր նախատիպ, մեր բոլորին փորձառութիւններուն խտացումը կը ներկայացնէ: Կարելի է ըսել, որ մեր կեանքին ընթացքին կրնայ ըլլալ որ մենք Մոխրիկ եղած ըլլանք, զգանք, թէ ինչպէ՛ս անարդարութեան կ'ենթարկուինք ու չարաշահուինք մեր շրջապատէն: Կրնայ ըլլալ որ *Ողիստես* եղած ըլլանք, փորձենք վերադառնալ տուն, հակառակ բոլոր դժուարութիւններուն: Կամ եղած ըլլանք Ծուռ Դաւիթ, անարդարութեան դէմ արդարութեամբ պայքարող: Այլ խօսքով, մենք ենք բոլոր առասպելներուն հերոսները ու անոնք մեր ապրած կեանքով ամէն օր կը վերակենդանանան:

«Գանձասար» շնորհակալութեամբ ստացաւ Սարգիս Այլթապեանի

«ՆԱԼԷՊ-ՆԱՅԱՍԱՆ»

գիրքը, հրատարակութեամբ «ԱՅԳ-ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ»-ի, թիւ 26: Հալէպ, 2019:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Սուրիոյ Հայ Աւետարանական Համայնքի Կրթական Խորհուրդը 2019-2020 դպրոցական տարեշրջանի համար կարիքը ունի՝

1. Տնօրէնի
2. Տեսուչի
3. Հաշուապահի
4. Զարտուղարի
5. Ծառայողի (տնտես հայրիկ- տնտես մայրիկ)
6. Հայերէն, արաբերէն, անգլերէն եւ այլ մասնագիտութեանց ուսուցիչ /ուսուցչուհիներու

Թեկնածուները պարտին ունենալ՝

- Համալսարանական վկայական վաւերացուած սուրիական պետութեան կողմէ:
- Կրթական ձեռնհասութեան (Թաւաղի Թարգաւուի) վկայագիր կամ երկու եւ անելի տարիներու որեւէ վարժարանի մէջ դասաւանդման փորձառութիւնը հաստատող վկայագիր:
- Մանկավարժական փորձ:
- Վարչական աշխատանքներու գիտութիւն, փորձ եւ հմտութիւն:

Փափաքողները կրնան դիմել Հայ Աւետարանական Կրթական Խորհուրդի գործադարութեան գրասենեակ: Հեռաձայն՝ 4642450 - 0991 466 602

Սուրիոյ Հայ Աւետ. Համայնքի Կրթական Խորհուրդ

ԼԵՒՈՆ ՇԱՆՌ-150

Լայա Միսկարեան-Միսկարեան

Շանթ, շատերու պես, սկսած է բանաստեղծութամբ: Քանի որ Շանթ-գրագետը մեր իրականության մեջ կ'ընկալուի առաելաբար իբրև թատերագիր եւ վիպագիր, անոր բանաստեղծության վրայ երկար կանգ չենք առնել: Այս յօդուածաշարով նպատակ չունիմ ընդհանրապէս միտնելու Շանթի գրականության աշխարհի վերլուծության նուրբ ու դժուարին մթնոլորտին մէջ, որ ինձմէ լաւ ընողներ եղած են: Իսկ բանաստեղծութիւններէն կ'ընտրեմ յատկանշական այն գործերէն, որոնք առաւել խտացուած ձեւով երիտասարդ Շանթի ձգտումներու ու նկարագրի հայելիներն են: Ձրգտումներ ու փիլիսոփայութիւն, գորս ուղենիշ եղան ու սկզբունք՝ իր հետագայ ամբողջ կեանքին ու գրականության վրայ տարածուող: Այդ իմաստով կարելոր է «Ինչու» քերթուածը, գոր կը բերեմ

ամբողջութամբ՝
«Ինչո՞ւ կը գրես» հարց կու տան ինծի. ու ես զարմացած կը նայիմ իրենց: Ինչո՞ւ կը գոռայ թափովն առիծի ալեկոծ ծովը խոժոռ ժայռին մերձ. կամ հեզամրմունջ վտակը ինչո՞ւ իր թարմ կարկաչը կուլորէ անուշ, երբ անփոյթ, կայտառ ու զուարթացու առաջ կը գայթի նագանքով քնքուշ. ո՞վ կը հարցնէ եռուն ջրվեժին, թէ ինչո՞ւ անդու կը հանէ շառաչ, մինչ սեպ բարձունքէն անդունդ կը խուժեն փրփուր կոհակներ յորդ ու կաթնալանջ. իսկ դո՞ւն. քու վրադ հարցեր թափեցին, երբ խուռն հիւսքը խինդ ու կակիծի երգի մը փարած սրտեղ դուրս յորդեց: Բայց կը հարցնեն այդ ինչուն ինծի. ու ես զարմացած կը նայիմ իրենց:

Յարցում, որ եթէ ուղղակի չի տրուիր, սակայն յաճախ կը մտածուի: Իբրև պատասխան՝ Շանթ իր յոյզերը, հրճուանքներն ու կակիծները հաւասար յայտարարի կը բերէ բնութեան տարերքներուն հետ, որոնք անխուսափելիօրէն պիտի կատարուին՝ իբրև արդիւնք բնական ուժերու շարժումին: Նոյն կերպ ալ, բանաստեղծը կը գրէ՝ ընթացք տալով իր հոգիին մէջ եռացող ու ելք պահանջող զգացումներու հեղեղին:
Թեւ Շանթ իրեն հասցեագրուած «Ինչու»-ին ծալքերուն մէջ չի խորանար, բայց դժուար չէ նկատել մտայնութեան այն նոյնութիւնը, որուն իբրև պատասխան թումանեան գրած է իր նշանաւոր «Պոետն ու Մուսան», ուր հայ մեծահարուստը բանաստեղծին «պարապ մարդ» կը կոչէ (Յոյսով եմ այս նիւթին անդրադառնալ թումանեանի առիթով):
Յոս անհամեստօրէն «իմ կաղ էշով կարաւանին կը խառնուիմ» ու կը յիշեմ, որ կրթուած (ըսել կ'ուզեմ՝ ուսանած) անձնաւորութիւն մը ինծի նոյն հարցումը ուղղեց, աւելի մերկ ու առարկայապաշտ մօտեցումով: «Գրածեղ դրամ կը շահի՞ս», հարց ուց. «Ոչ», պատասխանեցի. «Ուրեմն ինչո՞ւ կը գրես», եղաւ յաջորդ հարցումը, որուն պատասխան չգտայ «ու ես զարմացած նայեցայ իրեն» ...

Երկրորդը, գոր կ'ուզէի ուշադրութեան յանձնել, Շանթին «Վեր» քերթուածն է: Դարձեալ բանաստեղծի ըզձանքներուն մտուցիչը բնութիւնն է: Յոն բացարձակ մաքրութիւնն է ու ազատութիւնն է բանաստեղծի հոգին կ'ուզէ թռչիլ, հովերուն եղբայրանալ, բազէի թռիչքին հասնիլ ու կայծակները չափել: Սակայն վեր ձգտողը, «գլուխներէ վեր» բարձրացող մարդոց նեղ եսասիրութիւնը կը վիրաւորէ եւ որպէս պատասխան՝ կը ծաղրեն, կը նսեմացնեն իրենցմէ վեր գտնուողը: Բանաստեղծը, սակայն, իր գաղափարին համոզուած ու տենչանքին մէջ աներեր՝ անփոյթ է վարի մարդոց կարծիքներուն հանդէպ.

Էհե՛յ, ես վեր թռչիլ կ'ուզեմ. մաքուր է հոն, արձակ, ազատ.
.....
Գիտեմ, վայրէն այն վարանոտ խելօք մարդոց երամն ըստուար՝

«Ինչ գործ ունի այդ խելը հոգ» պիտի ըսեն, նային իրար. եւ թո՛ղ նային, հեզնեն ալ թո՛ղ խելօք ծաղրովն իրենց անհամ. Էհե՛յ, միշտ վեր ես սրտադող միշտ վեր կ'ուզեմ, որ խոյանամ:

Ըստ Շանթի մասին իր աշակերտներու յուշերուն, ան մինչեւ ծերութիւն ալ այդ սկզբունքին հարազատ մնացած է, քանի որ խոր ինքնաճանաչողութիւնը թոյլ տուած է ապրիլ իր սկզբունքներու համաձայն՝ եւ ոչ՝ այլոց կարծիքներով: Մուշեղ Իշխանի «Իմ Ուսուցիչները» հատորին մէջ կը կարդանք՝ «Եւ արդէն «հանրային կարծիք» կոչուած երեւոյթին արժէք չէր տար: «Ամէն մարդ ինք պիտի կազմէ իր կարծիքը վարած կեանքին ու ըրած գործի մասին»: Ա՛յս էր կեանքի փիլիսոփայութիւնը: Խղճիդ հետ դէմ առ դէմ, դուն քեզի դատաւոր» (էջ 145):

Վերջապէս, Շանթ-գրագետին մարդկային եութիւնը, տասնաբանեան, հաւատամքը, անոր ամբողջ ստեղծագործութեան ոգին խտացնող ամէնէն յատկանշական քերթուածը՝ «Ես Պատրանքը Սիրեցի»:
Կեանքի ճանաչողութեան ընթացքին հիասթափութիւնները կը յաջորդեն իրարու, իրական կեանքը հեռու է մարդկային թռչող երեւակայութիւնը ու վսեմ երազները գոհացնել: Պատանին իր վաղ գարունքին իսկ կը լսէ թէ «իտեալը միայն գիրքերու մէջն է», կը համոզուի, թէ «այս կեանքին մէջ երազները չեն իրագործուիր», թէ խաբկանք են սիրոյ խոստումները եւ նոյնիսկ, երբ կը ծնի «հայրենիքի հուր կարօտը», կը հասկնայ, թէ ստիպուած է իրը «չեղող հայրենիքը» սիրել: Ահա թէ ինչու երազող, վսեմ իտեալներու հետամուտ անձը կ'որդեգրէ կեանքի ոգեղեն պարապը պատրանքով լեցնելու գեղեցիկ խաբկանքը.

Ինծի համար այն ժամերը թանկ եղան, երբ ներշնչուած ստեղծեցի միշտ անգոյ Բայց անձնուրաց ազնիւ դէմքեր սիրեկան, երբ իրական աշխարհին մէջ միշտ դժգոհ, Իտեալի կեանքէն երգել ուզեցի. Ես պատրանքը սիրեցի:

Այս տրամադրութիւնը, հայոց կեանքի որոշակի ժամանակաշրջանի մը հասարակաց ըլլալով հանդերձ, յատուկ է մարդկային կեանքին ընդհանրապէս: Մասնաւորաբար ռոմանթիկ հոգիներն են որ կեանքին մէջ կը տառապին իտեալի չգոյութենէն, չոր ու դաժան իրականութենէն ու կ'երագնեն անգոյ կեանք մը, այսինքն՝ իրենց հոգիին ծնած գեղեցիկ հեռուները: Յատկապէս 20-րդ դարասկիզբը հայ կեանքը կը խեղդուէր շարունակուող ու անվերջ թուացող ցաւերու ու ճնշումներու մէջ, անորոշ ու մռայլ հեռանկարով: Յայ բանաստեղծներէն շատեր յուսահատութեան երգեր հնչեցուցին ու փորձեցին իտեալի գոյութեան անգոյ եղերքներ փնտռել: Կարկառուն օրինակ է Իսահակեանի «Ապու Լալա Մահարի»-ն: Յոս յիշենք միայն օրինակը Ռուբէն Սեւակի.

Զգիտնալ որ հո՛ս իտեալը չիկա՛յ... Ուխտագնաց՝ երթալ ափերն հեռակայ, Դեպի ուղին երջանկութեան մշտակայ... («Երթալ...»)

(Շար. 6)

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Բերիոյ Յայոց Թեմի Կալուածոց Յոգաբարձութիւնը, Կալուածոց գրասենեակին համար կարիքը ունի երկու պաշտօնեայի:
Թեկնածուները պարտին ունենալ
- Ուսումնարանի վկայական կամ նուագագոյնը՝ Պաքալորիա:
- Տարիքը ըլլալ (25-40)-ի միջեւ
- Պետական հիմնարկներուն հետ գործակցութեան կարողութիւն:
- Յայրենի եւ արաբերեն լեզուի տիրապետում (գրել-կարդալ):
Պայմանները ամբողջացողները կրնան դիմել Կալուածոց գրասենեակ:
Բերիոյ Յայոց Թեմի Կալուածոց Յոգաբարձութիւն

ԱՐՓԻԿ ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ ՄԱՅՆՈՒԱՆ 4-ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԸ

Լուսին Գանոյեան

Այս օրերուն կը լրանայ Փարիզի երբեմնի «Յառաջ» օրաթերթի երկարամայա խմբագրուի Արփիկ Միսաքեանի մահուան 4-րդ տարին:

Օր. Միսաքեան սփիւռքահայ մամուլի պատմութեան մէջ թողուց անչնչելի անուն մը: Ան, գրեթէ առանձին, սեփական ուժերով, պարբերաբար վայելելով սակայն քանի մը նուիրեալներու բարոյական օժանդակութիւնը (Շաւարշ Նարդունի, Հրանտ Սամուել, Արփի Թոթոյեան եւ ուրիշներ), աւելի քան 50 տարի ձեռնհասօրէն ու բացառիկ կարգապահութեամբ խմբագրեց հայաժողովուրդը մը ֆրանսախօս գաղութի մը մէջ: Այսինքն՝ թիվարեց հոսանքն ի վեր, առանց ընկրկելու, առանց զիջումներ կատարելու իր դաւանած անսխալ անկախ սկզբունքներէն, որոնց գլխաւորն էր հայերէն լեզուի պահպանումը:

Հօր՝ մեծանուն հրապարակագիր Շաւարշ Միսաքեանի, միակ աղջիկն էր, միակ ժառանգորդն էր ուստի՝ անկէ ժառանգեց նաեւ «Յառաջ»ը 1957-ին ու գայն անխափան լոյսին ընծայեց մինչեւ 2009 թուականի Մայիսի վերջին օրերը: Ընտանիք չկազմեց, գրեթէ արձակուրդ իսկ չունեցաւ: Իր ամբողջ կեանքը նոյնացուց թերթին հետ՝ ամեն օր, ամեն ամիս, ամառ-ձմեռ, տասնամեակներ շարունակ, արեւածագէն մինչեւ մայրամուտ:

Ի վերջոյ սակայն, տարիքի բերումով, յոգնեցաւ ֆիզիքապէս: Անակնկալ որոշումով մը յայտարարեց, թէ պիտի դադարեցնէր իր սիրելի

կէն գայն կարելի բժախնդրութեամբ, ջանալով վառ պահել «յառաջեան» անսխալութիւն մը...:

«Յառաջ»ի փակումէն ետք, Արփիկ Միսաքեան ապրեցաւ քաջուած կեանք մը, մինչեւ որ իր վերջին շունչը փչեց 19 Յունիս 2015-ին, 89 տարեկանին:

Իր մահէն քանի մը շաբաթ առաջ, բարեբախտաբար, կրցաւ տեսնել իր գրական մէկ աշխատանք

քին լոյս ընծայումը. - Շաւարշ Միսաքեանի բանտային օրագրութեան (1916-18, Մեծ եղեռնի տարիներ) ֆրանսերէն թարգմանութիւնը: Գիրքը կը կոչուէր «Տերեւներ Դեղնած Յուշատարեր Մը»:

Ասկա եղաւ անշուշտ իր կարասի երգը:

Արփիկ Միսաքեանի մասին գրած եմ երկարօրէն իմ «Դեպքերումներ» ու Ա. հատորին մէջ:

«Յառաջ», Արփիկ Միսաքեանի հոգածութեամբ, յենարան մը, ամպին մը, ագատ բեմ մը եղած էր ինծի համար: Հոն է որ լոյս ընծայեց էի իմ գրական-հրապարակագրական կամ լրագրական յօդուածներուն ջախջախիչ տոկոսը, հոն է որ «Եփուեր» էի,

թըծուեր՝ իբրեւ մամուլ աշխատակից կամ գրի սպասարկու: Հոն, այդ չորս էջանի պատկերագուր թերթին մէջ է, որ ծանօթ-անծանօթ հարկւարող ընթերցողներ ճանչցեցին իմ հետ...:

Հիմա կը յիշեմ ցնցումը, գոր ապրեի է՝ երբ իմացայի թերթին փակման լուրը: Թերթը հրատարակած էր «վերջին թիւ» մը, որ շատ տխուր բովանդակութիւն ուներ: Հիմնադիր Շաւարշ Միսաքեանի լուսանկարը կար այդ թիւին ճակտին: Ու նաեւ՝ հրաժեշտի տխուր խմբագրական մը, գոր կարողացի սեղմուած կոկորդով ու հազար ափսոսանքով...:

Շաբ. 12

Նորգիւղեան յուշեր - 4

ԶԱՏԻԿ ԵՒ ՀԱԿԻԹԱԽԱՂ

Ըսած էի, որ Կաղանդէն եւ Տեանընդառաջէն ետք, Չատիկն է, որ կ'ամբողջացնէ խանդավառ տօնակատարութեանց եռեակը: Իրականութեան մէջ, գարնան օրերուն հանդիպող այս շարժական տօնը, ձմրան ցուրտն ու մութը թթափած, կու գայ արեւշատ օրերու պայծառութեամբ լեցնելու բոլորին հոգիները:

Չատիկ կը նշանակէ նոր զգեստ եւ կարմիր հակիթ: Այս երկուքն է գատ, ամեն ինչ երկրորդական է: Ծնողները իրենց բերնէն կը կտրեն եւ անպայման իրենց գաւակներուն նոր հագուստ եւ նոր կօշիկ կ'առնեն, որպէս նուիրագործուած անսնդոյթ: Թէ այդ նոր զգեստները մինչեւ կէսօր ինչի՞ կը վերածուին, մի՞ հարցնեք:

Չատիկան նախապատրաստութիւնները կը սկսին շաբաթ մը, նոյնիսկ՝ երկու շաբաթ առաջ, մասնաւորաբար այն տղոց համար, որոնք հակթախաղերուն անընդհատ յաղթելու նպատակով կեղծ հակիթներ կը պատրաստեն: Մեր դիմացի դրացինն տղան իր հօր ատաղձագործական աշխատանոցէն օգտուելով, փայտէ հակիթներ կը պատրաստէր, կը յղկէր, կը ներկէր ու այն աստիճան իրական հակիթ կը նմանցներ, որ անկարելի կը դարձներ անոնց կեղծ ըլլալը բացայայտելու դիմացի «գոհ»ին: Ուրիշներ թարմ հակիթին գլխիկէն ծակ մը կը բանային եւ անոր մէջի պարունակութիւնը պարպելէ ետք, մէջը *գիջթ* (կուպր) կը լեցնէին բժշկական ասեղի մը օգնութեամբ:

Սովորաբար մարդիկ շաբաթ մը առաջ ապահոված կ'ըլլային իրենց անհրաժեշտ հակիթները, ու արհեստական ներկի բացակայութեան, սոսի կեղտներով կը ներկէին: Թէ սրճագոյնի մօտ կ'ըլլար ներկուած հակիթին գոյնը, սակայն ընդունուած կ'ըլլար բոլորին կողմէ: Ուրիշ միջոցներուն դիմելով, կարգ մը արուեստասերներ հակիթները կը գարդարէին և անազան գոյներով ու ձեւերով:

Հակթախաղը առաջին հերթին կ'ըլլար ընտանեկան մթնոլորտի մէջ, ճաշի սեղանակիցներու միջեւ, խիստ ու ծիծաղով լեցնելով տունը: Իսկ դուրսը...

Չատիկան առաջին օրն ու ամբողջ շաբաթ մը երկարող հակթախաղերուն թատերաբեմը Նոր Գիւղի մզկիթին մօտակայքի եռանկիւնաձեւ, փոքր հողատարածք էր, որ այսօր պարտէզի վերածուած է: Այդ տարածքին վրայ ոչ պակաս քան հարիւր հոգի, մեծ ու փոքր կը խնուէին ու կը սկսէր հակթախաղը գանազան ձեւերով, որոնք հնարած կ'ըլլային մեծահասակները:

Ներկուած հակիթ մը այդ օրերուն կ'արժէր 3 ֆրանկ, այսինքն՝ 15 դուրուշ: Հակիթը խաղի ընթացքին կտորուէլէ ետք, կէս գինով կը ծախուէր յատուկ գնորդներու, որոնք կամ բազմաթիւ ընտանիքի մը քանի մը օրուան նախաճաշը ապահոված կ'ըլլային, կամ ալ անոնց աժադաններէն բաւական օգտուող սանտուիչ պատրաստողներ էին:

Կեղծ հակիթով գինուածները կը դիտէին ու դէմքերէն կը գուշակէին անփորձ ու միամիտ գոհերը, կ'առաջարկէին խաղալ, ապա կտորուած հակիթներով ծանրաբեռնուած գնորդ կը փնտռէին. իսկ եթէ յանկարծ մէկն ու մէկը յայտնաբերէր կեղծ հակիթ մը, տեսնելու էր կռիւն ու իրարանցումը, զեղծարարին փախուստն ու հետապնդումը:

Շաբաթ մը ամբողջ, ամեն կողմ հակիթ կը հոտէր. Չատեր խաջուած հակիթը վրան բերանին կը դնէին, ուրիշներ հակիթը կանաչեղէնի հետ հացի մէջ կը փաթէին եւ կ'ուտէին, կարգ մը տանտիրներ ալ հակիթով աղցան կը պատրաստէին:

Այսօր, գոյնզգոյն հակիթներով հակթախաղը կը շարունակուի տուներու, ակումբներու եւ երբեմն ալ դպրոցներու մէջ: Ազգ մը յատկանշող անսխալութիւնները պէտք է կենդանի պահել, որպէս ազգի շարունակականութեան ազդակ:

Յակոբ Միքայէլեան

Haratch newspaper clipping featuring a photograph of a man and accompanying text in Armenian.

թերթին հրատարակութիւնը: Չուզեց նաեւ անոր սեփականատիրութիւնը փոխանցել այլոց, հակառակ շատերու թելադրանքին կամ յորդորներուն: «Յառաջ» ազգային արժեք մըն էր ու ֆրանսահայութեան ծոցին մէջ ընդգրկում մը նշմարուեցան Արփիկ Միսաքեանի որոշումին նկատմամբ:

Բարեբախտաբար 2009-ի Հոկտեմբերին ծնաւ «Նոր Յառաջ»ը (այժմ երկօրեայ), որ եկաւ գրաւել հին «Յառաջ»ին տեղը: Ռիւ տ'Օթփիլի խմբագրատունը դարձեալ շունչ առաւ, փեթակի վերածուեցաւ: Ժիրայր Չոլաքեան եւ Յարութ Կոպէլեան, իրենց մօտ ու հեռու գործակիցներով, ահա արդէն շուրջ տասը տարիէ ի վեր, կը հրատարա-

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Պրեզիդենտական ընտանիքը շնորհակալութիւն կը յայտնէ բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով, նուիրատուութեամբ կամ հեռաձայնով մասակից դարձան իրենց հարազատին՝

ՀԱՆԳՈՒՅԵԱԼ

ՔՆԱՐԻԿ ՊԵՐԷՆԻՔԼԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ ՊԵՏԻՐԵԱՆ)

մահուան սուգին:

Հանգուցեալի քառասունքի հոգեհանգստեան պաշտօնը պիտի կատարուի Կիրակի, 30 Յունիս 2019-ին, յաւարտ Ս. եւ Անմահ Պատարագի, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ մէջ, Նոր Գիւղ-Յալեպ:

Յետ հոգեհանգստեան արարողութեան ցաւակցութիւնները պիտի ընդունուին եկեղեցոյ դահլիճէն ներս:

Աշակերտական Անկիւն

ԿԱՅԾԱԿԱՆԱՅԻՆ ԽՈՇԵՐ՝ ՇՐՋԱՆԱԿՐՏՆԵՐԷ

●-Ճեմարան ըսելով՝ միայն դաս ու դասարան չհասկնաց: Մեր ճեմարանը ունի յատուկ մթնոլորտ: Դպրոցները իրարմէ կը գանազանուին իրենց մթնոլորտով: Դպրոցական շատ ջերմ կապերով կապուած ենք իրարու շնորհիւ մեր դպրոցի մթնոլորտին: Այլեւս ուրիշ տեղ պիտի չգտնենք այս մթնոլորտը: Մեզի համար ամենէն դժուարը այդ մթնոլորտէն բաժնուիլն է:

●-Ճեմարանը մեզի տուաւ ուսում, կրթութիւն, հայեցիութիւն: Մենք կրթութեանը, դաստիարակութեանը, մշակութեանը, ազնուացանք՝ իւրացնելով ազգային եւ մարդկային արժեքներ, որոնց հաւատարիմ պիտի մնանք:

●-Դպրոց կը նշանակէ ուղղութիւն: Ճեմարանը մեզի ա՛յդ տուաւ: Ծամբայ կ'ելլենք դէպի կեանքի նոր փուլ՝ ունենալով յստակ ուղղութիւն: Ուղղութիւն ունեցողը չի կորսուիր:

●-Եթէ մէկը ուղղութիւն ունի, ուրեմն ան պատասխանատու անձ մըն է: Կեանքի ամեն մէկ փուլ մարդ տարբեր պատասխանատուութիւն կ'ունենայ: Ճեմարանաւարտի պատասխանատուութիւնը միշտ մեզի հետ պիտի մնայ:

●-Ճեմարանը մեծ ընտանիք մըն է: Մեզմէ իւրաքանչիւրը իր սեփական ճամբան պիտի ընտրէ, տարբեր մասնագիտութեան պիտի հետեւի, անձնական կեանքը պիտի կերտէ: Մեզ միացած պահողը մեր ճեմարանցի ըլլալն է: Ճեմարան յաճախելը դիրքիս է, իսկ ճեմարանցի ըլլալը ատելի դժուար է: Ճեմարանը մեզմէ կ'ակնկալէ որ ուսանիք եւ յաջող անձեր ըլլանք: Եւ կ'ըլլանք, անպայման կ'ըլլանք, որպէսզի մեր ճեմարանը հպարտանայ մեզմով:

●-Ըսած են՝ ուսումը յաղթանակի գէնքն է, ան կը բանայ ամեն դուռ: Ճեմարանը մեզի տուաւ այդ գէնքը: Այդ գէնքը մեր ամբարած գիտելիքներն են, հմտութիւններն են եւ այն ինչ որ մեր միտքին եւ հոգիին մէջ ամրացած է դպրոցական տարիներու ընթացքին:

●-Ե՞րբ եւ ինչպէ՞ս աւարտական դասարան հասանք, բնաւ չիմացանք:

●-Այնպէս կը թուի, թէ ճեմարան աւարտելը այնքան ալ դժուար չէ, որքան անկէ բաժնուիլը:

●-«Մնաց Բարով», կ'ըսեն մեկնողները: Մենք մեկնողը չենք ճեմարանէն: Իսկական վերադարձի առաջին օրը կը սկսի, երբ վկայական ստանանք: Ուրեմն եկեք, ըսենք՝ «Յոտնութիւն»:

Քեսապի Ազգ. Ուսումնասիրաց Միացեալ Ճեմարանի ԺԲ. կարգի աշակերտներ (2018)

ԲԵՐԻՈՅ ԶԱՅՈՅ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՆ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԱԶԳ. ԶԱՐԵՆ ԵՓՓԷ ԾԵՄԱՐԱՆ

Երեքշաբթի 25 Յունիս 2019-ի առաւօտեան, թեմիս նորընտիր առաջնորդ Գերշ. Տ. Մասիս Ս.

խատանքներուն, արդէն վերանորոգուած տարրալուծարանին եւ համակարգիչի դասարանին, ապա

Եպս. Զօպուեան իր անդրանիկ այցելութիւնը տուաւ թեմի կրթութեան եւ գիտութեան փարոսի՝ Ազգ. Զարեն Եփփէ Ճեմարանի մեծ ընտանիքին:

Սրբազան Զայրը անհուն ոգեւորութեամբ դիմաւորուեցաւ ճեմարանի խնամակալութեան, տնօրէնութեան եւ վարչական պաշտօնէութեան կողմէ, ապա շրջեցաւ վարժարանի հին եւ նոր կառոյցներուն մէջ, հանդիպե-

այցելեց նահատակ ընկեր Ռաֆֆի Պչաքճեանի նահատակութեան վայ-

ցաւ արդէն իսկ դասընթացքի սկսած, յառաջիկայ տարեշրջանի պաշա-

րը՝ յարգանքի իր տուրքը մատուցելով անոր յիշատակին:

լորիայի աշակերտութեան ու խորհուրտեց գանոնք հայրական յորդոր-

Սրբազան Զօր այցելութիւնը խրախուսեց ճեմարանի ընտանիքը՝

Ներով ու յաջողութեան մաղթանքով: Առաջնորդ Սրբազան Զայրը նաեւ ականատես եղաւ ճեմարանէն ներս ընթացիկ նորոգութեան աշ-

շարունակելու կրթական առաքելութիւնը նոր շունչով ու առաւել մեծ եռանդով:

Թղթակից

ՆՎԱՌԲՆՈՒԹԻՒՆ

Սևզլերեն բարձրակարգ և անվտանգ Ազգի Եագուպեան

Երբ կարելի է մեկը հասուն կամ չափահաս համարել, հասուն տարիքային, ֆիզիքական, իմացական, զգացական, ընկերային և փիլիսոփայական առումներով:

1. - Տարիքի հասունություն

Տարիները կ'ընթանան նոյն թափով՝ ինչ այլ պատահի կեսնքի մեջ, ինչ վերիվայրումներ այլ ունենանք: Դժուարություններ են ուրախություններ տարիներու թափումին վրայ չեն կրնար ազդել, ոչ այլ կրնան դանդաղեցնել, արագացնել կամ դադարեցնել տարիներուն ընթացքը: Անձը տարիներու վրայ ոչ մեկ ազդեցություն ունի, հոս ընկելը ոչինչ կայ:

2. - Ֆիզիքական հասունություն

Ֆիզիքային հասուն կարելի է նկատել այն անհատը, որուն հասակը երկնալի գագաթն է և մարմինը իր կազմը ստացած, գեղձերը կը գործեն հասուն մեկու մը պես և ունի բավարար՝ բնական մարդու համագոր ուժ:

Եթե մանկություն լաւ սնանած չէ կամ կարգ մը հոգեվիճակներ ստացած են զինք՝ ֆիզիքային շատ հասուն չենք կրնար համարել զայն, բայց պետք եղած սնունդը տալով, սննդականոնով և մարմնամարզով կարելի է մարմինը կարգ մը փոփոխություններու են բարելավումներու ենթարկել: Ուրեմն անձը մասամբ մը դեր ունի մարմնային հասունության մեջ:

3. - Իմացական հասունություն

Անձը մեծ դեր ունի այս մարզին մեջ: Մտային հասունությունը չափելը դժուր է: Ասիկա կը տարբերի երկր-երկիր, ժամանակ-ժամանակ: Զարթուրված երկիրներու մեջ, ուր երիտասարդները ընդհանրապես առանձին կ'ապրին, ստիպուած կ'ըլլան շատ բաներ սորվելու, ուրեմն ավելի անկախ և ինքնավստահ կ'ըլլան:

Երբ արհեստագիտությունը յառաջացած է, զարգանալու բազում կարելիություններ կան: Պատկերասփիւռն ու համացանցը միտքը զարգացնելու հսկայ միջոցներ են, եթե ճիշդ ձևով օգտագործուին, ապա թէ ուղեղը կը բթացնեն, մարդը գիրք կարդալէ կը հեռացնեն. ուստի ուղեղը երեւակայելէ կը դադարի, անտեղի ձեռքը կը լարուի և կը բթանայ: Եթե կրնաս լաւապես ընտրել և սորվիլ, ապա մեծապես օգտագործած կ'ըլլաս քեզի հրամցուած անհամար, սքանչելի գիտելիքները, այլապես մեղք կ'ըլլայ ուղեղիդ: Դուն քու ժամերուդ դահիճը կը դառնաս:

ա. - Անհատը միտքով «չափահաս» կարելի է համարել, եթե իր շուրջը գտնուող արտաքին ազդակներուն, գեղեցիկ երեցող գիտերուն ու առարկաներուն ոչ թէ կուրորեն գերին՝ այլ տիրապետողը կը դառնայ:

բ. - Անհատը որոշակիորեն միտքով հասուն կրնանք կոչել, երբ ան

արտասանուած խօսքը լաւապես կը հասկնայ և պատահած դեպքերը լաւապես կ'ըմբռնէ, իսկ իր արտասանած խօսքերը լսողին կը թուին տրամաբանական, ոչ թէ թերի:

գ. - Հասուն կը համարուին այն մարդիկը, որոնք իրենց արարքներուն, վարուելակերպին ու անոնց հետեւանքներուն պատասխանատվությունը կրնան վերցնել: Երբ վատ դեպք մը պատահի, մանուկ մը կամ տհաս մտայնությամբ չափահաս մը իր սխալը ուրիշին կը վերագրեն: Միտքով հասունը կ'ընդունի, որ իր սխալ արարքին հետեւանքով պատահած է այդ վնասակար եղելությունը, ուրիշին չի վերագրեր իր սխալը և լաւագոյն կերպով կը շատանոք հետեւանքը սրբազրելու:

դ. - Հասուն անձը հապճեպով դատողություններ չ'արձակեր, հետաձգելով ինքնիրեն ժամանակ կը տրամադրէ: Միակողմանի չի դիտեր անձը կամ դեպքը, այլ տարբեր դիտանկյունները կը քննէ ու կ'ուսումնասիրէ հարցը, որպէսզի ժամանակ շահելով արդարորեն դաստ:

4. - Զգացական հասունություն

Զգացականորեն հասուն կըրնանք կոչել այն անձը, որ կրնայ սանձել իր զգացումները: Բոլորս ալ կ'ակնկալենք, որ մեզ շրջապատող անձինք մեզի պէս մտածեն: Պետք է նկատի առնենք սակայն, որ իւրաքանչիւր մարդ ունի տարբեր խառնուածք, տարբեր միջավայր, անձնական պայմաններ և մտածումներ, հետեւաբար՝ տարբեր զգացումներ: Դուն ու ես նոյնը չենք և քեզ իմ դատողություններուս չեմ կրնար ենթարկել: Ուրիշը չենք կըրնար հարիւր տոկոսով փոխել, ուրեմն մանրուքներով մեք մեզ չանհանգստացնենք: Ոմանք ջղագրգիռ կ'ըլլան, յաճախ անմիջապէս կը բարկանան. մարդիկ մտիկ ընել չեն ուզեր այդպիսիներուն: Որքան քիչ և կարելի բաներու համար ջղայնանաք՝ այնքան մարդիկ արժեք կու տան ձեր զգացումներուն: Թող ձեր բարկությունը անգամ ըլլայ յարգալից:

ա. - Զգացումով չափահաս կը նկատուիք, եթե կարելի եղածին չափ մեք մեզ ձերբազատենք մեր կարգ մը ծայրայեղ բնագոյներէն և համակերպիք շուրջիններուն, որպէսզի թէ՛ մեր անձը, թէ՛ ուրիշները՝ ավելի հանգիստ կարենանք պահել:

Ամուսնական կեանքի մեջ ալ պետք չէ աճապարել ժխտական զգացումները արտայայտելու. անոնք ժամանակի ընթացքին կը մեղմանան և ավելի ճիշդ ձևով կրնան դրսեւորուիլ:

բ. - Զգացումով հասուն կը նկատուի մեկը, երբ զգացական ծանր բեռ կրնայ կրել առանց խորտակուելու, ընկճուելու և առանց ուրիշը ներգնելու: Եթե երիտասարդ մը գործը կորսնցնէ, ծնողքը ծանր-

որեն հիւանդանան, կամ սիրոյ մէջ յուսախաբութեան մատուի՝ բնականաբար խորապէս պիտի ազդուի, բայց եթէ գիտակից և հասուն է և զգացումները հաւասարակշռել գիտէ՝ միտքը պատրաստ կ'ըլլայ դժուարությունները դիմագրաւելու և չի փշրուիր. ընդհակառակն՝ կրնայ ուղի մը գտնել տառապանքէն դուրս գալու համար:

5. - Ընկերային հասունություն

Ընկերային հասունությունը կը չափուի մարդոց հետ ընտելանալու կարողութեամբ: Մարդոց մէջ դիրք պահպանելը բաւական ճարտարություն կը պահանջէ: 13-19 տարեկան անչափահաս տղաք և աղջիկներ իրարու հետ գործակցելէ ախորժիկ կը սկսին: Ծնողաց գուրգուրանքը և ընկերակցությունը բաւարար չեն ըլլար այլևս: Անոնք իրենց տարեկիցները կը փնտռեն, ուրիշ դեմքեր տեսնել և բազմութեան մէջ ըլլալ կ'ուզեն:

ա. - Ընկերային կեանքի մէջ հասուն կըրնան նկատուիլ այն ատեն, երբ կարենաս շուրջիններդ ընդունիլ այնպէս ինչպէս որ են:

Իւրաքանչիւր անձ տարբեր խառնուածք, տարբեր ընտանեկան մթնոլորտ ունի: Կը հետաքրքրուի մարդոցմով, կը սիրես տեսնել, թէ իւրաքանչիւրը դրական ինչպիսի՞ յատկություններ ունի, ինչպիսի՞ կարողություններ:

Մարդ արարածը ունի նախանձի բնագործ, որմէ ամենէն շատ իր անձը կը վնասէ: Նախանձը կը մաշեցնէ իր հոգին: Ընկերային հասունություն ունեցողը փոխանակ նախանձէն ինքզինք կ'օժտուի՝ կ'ուրախանայ եթէ բարեկամը իրմէ ավելի լաւ վիճակի մէջ կը գտնուի, կ'աշխատի անոր գաղափարներէն և գիտելիքներէն օգտուիլ ու զարգանալ: Հասուն անհատը ինքզինքն չ'արտօներ, որ նախանձն ու ճղճիմությունները իր վրայ իշխեն, զինք քանդեն, այլ շանք կը թափէ միտքը վե՛զ գեղեցկություններով գբաղեցնելու:

բ. - Հասուն անհատը ուրախ կըրնայ ըլլալ թէ՛ ընկերային շրջանակի, թէ՛ առանձնութեան մէջ: Երբ ընկերային հասունություն ունենաս, կրնաս ընտրել օգտակար և հաճելի շրջանակ, որ հոգեպէս կը գոհացնէ քեզ: Կրնաս մերժել այն գործունեությունները, որոնք կը խորհիս թէ անարժեք կամ վնասակար են և դուն քու շուրջդ յարմար շրջանակ մը կը կազմես: Ընկերային հասունություն ունեցողը չի վախնար և չի խուսափիր նաեւ առանձին ըլլալէ: Ոմանք կը խորհին, թէ առանձնությունը տխուր և ծանծանցուցիչ է: Առանձնութեան մէջ մեկը ուրախ կըրնայ ըլլալ իր մտածումներով, ծրագրերով, իր գործերով, հետաքրքրություններով, երաժշտությամբ, արուեստով, գիրքերով և այլն: Ուղեղը որքան գործի լծենք, այնքան անոր ընկալելու կարողությունը կ'աւելնայ: Մինչեւ մեր կեանքին վերջը պետք է սորվիք, այլապէս կեանքը անիմաստ և անհետաքրքրական կ'ըլլայ:

Երբ չաշխատիք և չտրվիք՝ օտար կը մնանք աշխարհին, աշխատելով կը մտերմանանք անոր ու կը բարեկամանանք մարդկության և ան մեզի հարազատ կը դառնայ:

գ. - Ընկերային հասունություն ունեցողը որեւէ տարիքի անձի հետ կրնայ բարեկամանալ: Մանուկ մը իր տարեց ազգականը կրնայ սիրել, քանի որ իրեն ուտելիք կամ խաղալիք կու տայ, երբ քիչ մը մեծնայ՝ կը սիրէ զայն, քանի որ զինք թերեւս պտոյտի կը տանի կամ պատմություն կը պատմէ. իսկ երբ մեծնայ և հասուննայ՝ բան մը չ'ակընկալէր անկէ, բայց կը սիրէ զայն, անոր ներկայութեան ուրախ կ'ըլլայ, քանի որ

այլեւս նիւթականը չէ գինք անոր կապողը, այլ՝ հոգեկանը: Առանց բան մը ակնկալելու կրնայ օգտուիլ անոր փորձառութենէն և գիտելիքներէն: Ինքն ալ իր կարգին՝ իր երիտասարդական ուժէն բան մը կրնայ տալ անոր:

Նոյնպէս ալ նոյն կամ հակառակ սեռի պատկանող երկու երիտասարդներ, եթէ ընկերային հասունություն ունին, կրնան բարեկամություն մշակել իրարու հետ. այս բարեկամությունը կրնայ երկար տեւել, եթէ անոնք իրարմէ որեւէ բան չ'ակնկալեն, շահախնդրություն չունենան և չաշխատին գիրար օգտագործել: Այս երկար բարեկամութեան ընթացքին, անոնք անգալաբար իրենց լաւ յատկությունները կը փոխանակեն իրարու:

6. - Փիլիսոփայական հասունություն

Կը նշանակէ կեանքի մէջ նպատակակետ մը ունենալ, հասնելիք տեղ մը, և դեպի անոր ուղղուիլ: Անոր համար իւրաքանչիւր անձ պետք է ինքզինք ճանչնայ և իմանայ:

1. - Իր փափաքները (սիրած բաները)

2. - Իր կարողությունները (թէ անոնք բավարար են իր սիրած գործերը իրականացնելու համար)

3. - Իր կարելիությունները (տան պայմանները, դժուարությունները) Ասոնք կը սերտէ, կը համադրէ, կը փնտրէ և կ'ընտրէ և լուրջ ու յարատեւ աշխատանք կը տանի իր իտեալը իրականացնելու համար:

Երագելով, ցանկալով ու ակընկալելով մարդ ինքզինք չի կերտեր:

ա. - Փիլիսոփայական հասունություն ձեռք բերած կ'ըլլայ, երբ երկարատեւ արժեքներու համար կ'ապրի, իր ապագան չի գոհեր ժամանակաւոր, կարճատեւ ու թեթեւ հաճոյքներու, նոյնպէս վայրկեանական *Շար.՝ Լջ 14*

Մ Տ Ա Մ Ա Ր Զ Ա Ն Ք

Պատրաստեց Մարինա ԶիլԱբրահեան-Պողիկեան

ԽԱԶԲԱՌ (ՄՆ 300)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

Հորիզոնական

- Առաջնորդել: Ժխտական պատասխան:
- Հայություն խորհրդանշող լեռը: Լեցուն: Ցուցական դերանուն:
- Տառի մը անունը: Հակառակ՝ գրական գործ: Հակառակ՝ մեկը: Հակառակ՝ 760:
- Աչք: Հակառակ՝ գիշատիչ թռչուն:
- Երկրի մթնոլորտական վիճակներու ամբողջություն:
- Հակառակ՝ աղէկ: Գրաբար՝ անոնք:
- Յոգնակերտ մասնիկ: Հազար ու մէկ եկեղեցիներու քաղաքը: Սեպ:
- Տօթ: Լեզուով մը՝ այր: Հակառակ՝ 5090:
- Հակառակ՝ հաստատական պատասխան: Մարմին: Ձայնանիշ:
- Ռուսիոյ կայսր: Տառի մը անունը: Պոլսահայ տիտղոս:
- Որոշուած գին: Տառի մը անունը:
- Գինի չխմող: Աղբիւր:

Ուղղահայեաց

- Շուշիի Ս. Ամենափրկիչ եկեղեցւոյ անուանումը:
- Արիւնը սրտին վերադարձնող խողովակ: Զրիստոնէութիւնը Հայաստանի մէջ պետական կրօնք դառնալու թուականը:
- Հակառակ՝ աղբիւր: Զրիստոսի կեանքն ու գործունէութիւնը պարուկալոյ սուրբ գիրք:
- Սնտուկ: Արական անուն:
- Չորքոտանիի թեթեւ վագր: Տանիքի կարկառուն եզերք:
- Ժամանակ: Ցուցական դերանուն:
- Թաքուն պայթուցիկ: Ճոխ:
- Հնարք: Հակառակ՝ Հնդկաստանի ազատութեան հերոսը:
- Ամբողջովին:
- Քուրմ: Ձայնանիշ:
- Րաֆֆիի վեպերէն, ուր կը նկարագրէ Թիֆլիսի խարդախ ու ազատ վաճառականի մը իսկական տիպարը (երկու բան):
- Տնկելի ճիւղ: Կամաց: Հայ գուսան:

ԱՐՓԻԿ...

Սկիզբ՝ Էջ 9

Այդ օր, անխուսափելիորէն վեր-
յիշեցի Շաւարշի ստորագրած այն
նշանաւոր խմբագրականը, որ հրա-
տարակուած էր թերթին Ա. թիւին
մէջ, 2 Օգոստոս 1925-ին: Արփիկ
թերթին տարեդարձի թիւերուն մէջ
կը սիրէր այդ խմբագրականէն
հատուածներ վերատպել: Այնտեղ
կ'ըսուէր, թէ պիտի աշխատին վառ
պահել հայապահպանումի շահը՝
Ֆրանսայի լայծուն պողոտաներուն
վրայ...:

90-ական թուականներուն, երբ
առաջին անգամ ըլլալով այցելէր էի
«Յառաջ»ի խմբագրատունը, գմայ-
լանքով դիտած էի թերթին եօթա-
նասուն տարուան հաւաքածոներուն

կազմեալ մեծահասակ հատորները՝
դարաններու վրայ հերթականօրէն
ու կանոնաւոր շարուած: Ծով վաս-
տակի ու վիթխարի պատմութեան
մը շտեմարաններն էին ատոնք:
Որո՞նք եւ որո՞նք իրենց ստորագրու-
թիւնը դրէր էին այնտեղ՝ տասնամ-
եակներու երկայնքին, քանի՜ սե-
րունդ գաղափարական դաստիա-
րակութիւն ու տոհմիկ սնունդ ստա-
ցեր էր հոնկէ...:

Թերթի մը ԱՌԱՋԻՆ թիւը ու
ՎԵՐՁԻՆ թիւը...: Հակոտնեայ երե-
ւոյթներ են ասոնք:

Ճիշդ այնպէս՝ ինչպէս են նորա-
ծին երեխայի մը առաջին ճիւղն ու
մահամերձ ծերունիի մը փչած վեր-
ջին շունկէ...:

Օրինեալ ըլլայ յիշատակը ՇԱ-
ԻՆՇԵ եւ ԱՐՓԻԿ Միաքեաններուն:

ՍՈՒՏՈՔՈՒ (ՄՍ 299)

Տեղաւոր՝ (1-9) թուանշանները (9x9) քառակուսիներուն մէջ այնպէս,
որ իւրաքանչիւր հորիզոնական եւ ուղղահայեաց տողի մէջ, ինչպէս նաեւ
(3x3) տուփիկի մէջ մէկ անգամ արձանագրուին:

	6				3		4	9
3		4				1		
					8			
	4		3		7		5	1
	1		2			4	9	
8			1			5		4
			6				7	
6	5							

ՊԱՅՈՒՎԾ ԲԱՌ (ՄՊ 70)

Վախթանգ Անանեանի եւ Սերո Խանգաղեանի երկերը գտնելով ի յայտ
կու գայ պահուած բառը:

Պահուած բառը 18 տառերէ բաղկացած Անանեանի երկերէն մէկը
կը ներկայացնէ:

Բ	բ	ա	բ	ա	ն	ձ	ա	ւ	ի
ն	ա	մ	է	ջ	փ	հ	ի	ն	բ
ա	փ	բ	ս	վ	ո	գ	դ	ժ	ո
կ	ի	ն	ե	բ	բ	ե	ո	իւ	ձ
ի	ն	ա	ւ	ա	բ	բ	ն	բ	ա
չ	կ	կ	ա	ն	ի	ի	ի	ո	գ
ն	բ	ի	ն	ի	կ	ն	դ	բ	ա
ե	ա	չ	ի	ա	բ	ե	ա	ս	վ
բ	կ	ը	դ	ն	գ	բ	ա	դ	ո
ը	է	օ	տ	ն	ի	ը	բ	ը	յ

«Որս», «Զարանձաւի Բնակիչները», «Սեւանի Ափին»,
«Յովազաձորի Գերիները», «Կրակէ Օղակին Մէջ»,
«Հին Վրանի Փոքրիկ Բնակիչը»

ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐ

ԽԱԶԲԱՌ (ՄՆ 299)

ՍՈՒՏՈՔՈՒ (ՄՍ 298)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	ա	ր	ա	ր	տ	ն	ւ	թ	ի	ւ	ւ	
2	ա	շ	ա	կ	ե	ր	տ		ի	ս		ա
3	ր	իւ		ա	կ	ա	ն			կ	ա	ն
4	տ	ա		ն	կ	ա	ր	բ		ր	ի	
5	ա	տ		ա	տ	ա	մ	ն	ա	շ	ա	ր
6	պ	ո		կ	ա	ն	ա		ն	ի		
7	ա	դ		ի	ր	ն	ն	կ	ա	ն	ա	կ
8	հ		ա	տ	ե	ն		կ	ր	ե	ն	ա
9	ա		տ		ց	ա	ն	կ	ա	լ	ի	
10	ն	ր	ա	ն		ա	կ	ն		կ		
11	շ	ա	ն	ա	ս	է	ր			իւ	ա	կ
12		լ	ա	լ	ա	գ	ի	ն		է		հ

6	3	9	2	8	1	4	5	7
2	7	5	4	3	9	6	8	1
4	8	1	6	5	7	9	3	2
1	5	6	9	7	2	8	4	3
3	9	2	5	4	8	7	1	6
7	4	8	1	6	3	2	9	5
8	1	3	7	2	4	5	6	9
9	6	7	8	1	5	3	2	4
5	2	4	3	9	6	1	7	8

ՊԱՅՈՒՎԾ ԲԱՌ (ՄՊ 69)

Պահուած բառն է՝ Տիգրանակերտ

ԻՆՉ ԿՐՄԵՆ ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ

Աշխատանքային արդիւնաւետ շաբաթ մը պիտի դիմաւորէք: Ձեր մտավախութիւնները մէկ կողմ դրէք, նոյնիսկ եթէ ճշում կամ տագնապ զգաք: Վստահեցէք ձեր կամքի ուժին:

ՑՈՒԼ

Մտային ձեր կարողութիւնները գարգացնելու կողքին հոգ տարէք ձեր ֆիզիքականին, առողջ սննդականոսի հետեւեցէք եւ մարզանքի ժամանակ տրամադրեցէք:

ԵՐԿՈՒՐԵԱԿ

Յոգնեցուցիչ շաբաթ մը պիտի դիմաւորէք: Լաւապէս կազմակերպեցէք ձեր աշխատանքը, որպէսզի չթերանաք ձեր պարտականութիւններուն մէջ:

ԽԵՅՁԵՏԻՆ

Վստահութիւն պիտի ներշնչէք ձեր անմիջական միջավայրին, ինչ որ նոր պատասխանատուութիւն պիտի թելադրէ ձեզի:

ԱՌԻՇ

Հաճելի եւ ուրախ պահեր պիտի ապրիք ձեր հարազատներուն ու ընկերներուն հետ: Նոր հորիզոններ պիտի բացուին ձեր դիմաց. դրական շրջան մըն է, օգտուեցէք ամիթէն:

ԿՈՅՍ

Փոքր հարցերը լուծելու ունակութիւն ձեռք բերէք՝ հետեւելով երեցներու խորհուրդին: Իւրաքանչիւր դժուարութեան դիմաց մի ընկրկիք:

ԿՇԻՈՋ

Յոգնութիւն եւ նեղութիւն մի՛ պատճառէք դուք ձեզի: Ձեր գործերը դիւրացնելու նպատակով գիշումներ կատարեցէք եւ ձեր ընկերներուն կարծիքը հարցուցէք:

ԿԱՐԻՃ

Ձեր նիւթական հարցերը կարգաւորեցէք եւ աշխատեցէք մաս առ մաս փակել ձեր պարտքերը, որպէսզի կուտակումներ չունենաք:

ԱՂԵՆԱՒՈՐ

Կեանքի նոր շրջան մը պիտի սկսիք: Լաւատես եղէք վաղուան հանդէպ:

ԱՅԾԵՂՋԻՐ

Ձեր պետական թուղթերը պիտի ուշանան: Ձեր աշխատանքային ընթացքն ալ պիտի դանդաղի. Համբերեցէք եւ ձեր բոլոր հարցերն ու գործերը պիտի կարգաւորուին:

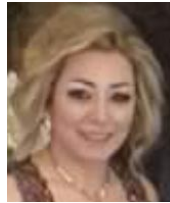
ՋՐԴՈՍ

Մերթ ընդ մերթ ականջ տուէք այլոց խորհուրդներուն: Տեսարար մի պարտադրէք ձեր տեսակետը:

ՋՈՒԿ

Յարգեցէք ձեր ժամադրութիւնները: Կանուխ մեկնեցէք աշխատանքի, որպէսզի ուշացում չարձանագրէք:

Սոնա Տէր Պողոսեան-Տարաքճեան

ԲՆԱԿԱՆ ԲՈՅՍԵՐՈՎ ԲՈՒԺՈՒՄ

Իւրաքանչիւր հիւանդութեան դէմ պայքարելու համար տաք բուսաշուր պէտք է պատրաստէք: Բնութիւնը դարմանումի յատուկ խոտերով, բոյսերով եւ տերեւներով հարուստ է: Պէտք է օգտագործենք բնութեան մէջ աճող այդ բոյսերը:

1-Աղիքային որդի եւ մանրէներու դէմ պայքարելու համար կարելի է դեղձենիի, ընկուզենիի կամ երիցուկի տերեւները մէկ լիթր եռացած ջուրի մէջ պահել հինգ վայրկեան, որպէսզի բոյսերուն հիւթը լուծուի ջուրին մէջ եւ ապա սուզել եւ ջուրը խմել՝ օրական մեկէն երեք գաւաթ:

2-Հագի պարագային՝ կարելի է լեռնային ծոթիկի, ընկուզենիի, մանիշակի կամ մեխակի տերեւներով սման բուսաշուր պատրաստել:

3-Կուրծքի եւ կրկորդի ցաւի պարագային՝ ձիթենիի տերեւներէն օգտուիլ:

4-Ցղատապի (պրոնշիթ) պարագային՝ բաղեղի տերեւները օգտագործել:

5-Պնդութեան պարագային՝ դեղձենիի, վարդի եւ կոճապղպեղի տերեւներէն օգտուիլ:

6-Մարսողութեան, փորհարութեան, շաքարախտի եւ մկանային ցաւերու դէմ պայքարելու համար օգտագործել շումրայի, անիսոնի, նարնջենիի տերեւները:

7-Լեարդի բորբոքումներուն եւ մարմնի ջերմաստիճանի բարձրացումին պարագային՝ կիտրոնի, նարինջի կամ ձիթենիի տերեւները օգտագործել:

8-Հարբուխի եւ աղիքային խանգարումներու պարագային՝ ընկուզենիի եւ անանուխի տերեւները:

9- Անքնութեան եւ բորբոքումի պարագային օգտագործել նարնջենիի, շոճի, կաղնիի եւ անանուխի տերեւները:

10-Գլխացաւի, միկրէնի եւ անախորժութեան պարագային՝ յասմիկը, մարիամխոտը, թրնջխոտը եւ ընկուզենիի տերեւները:

11-Այս բուսաշուրերը պէտք է օրական պատրաստենք, իսկ զանոնք համեղ եւ մեր գիմքին հաճելի դարձնելու համար կարելի է անոնց աւելցնել մէկ թէյի դգալ մեղր:

ԲՈՅՍԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ ԿՐ ԲԵՐԵՆ

Հաւանաբար անհաւատալի կը թուի որ բոյսերուն յաջողութիւն կը բերեն, սակայն իւրաքանչիւրս փորձով կրնանք ապացուցել այս իրողութիւնը: Գոյութիւն ունին բոյսեր, որոնք յաջողութիւն եւ դրամական վիճակի բարելաւում կը բերեն:

ԴՐԱՄԻ ԲՈՅՍ (ԵՐԱՆՎՈՒԹԵԱՆ ԺԱՅՈ)

Ափրիկեան ծագումով այս բոյսը լայն տարածում ունի աշխարհի մէջ: Ան իր անուանումը ստացած է շնորհիւ իր տերեւներուն, որոնք մետաղադրամներու կը նմանին: Եթէ կը հաւատաք այս բոյսի ուժին եւ կրնաք պահել զայն ձեր տան մէջ, դուք կը հարստանաք. ան քմահաճ չէ եւ մեծ խնամք չի պահանջէ:

ԵՐԱՆՎՈՒԹԵԱՆ ՊԱՍՊՈՒ

Այս բոյսին տերեւները իւրայատուկ գարդարանք կը համարուին, իսկ բոյսը այնքան քիչ խնամք կը պահանջէ, որ կրնայ աճիլ նոյնիսկ առանց բնական հողի:

ԿԻՏՐՈՆ

Կիտրոնի ծառը կրնանք սովորական ձեւով աճեցնել, բայց ժամանակը շատ կարեւոր է: Շատեր կը պնդեն, որ կ'արժէ այս հրաշագործ ծառը աճեցնել, քանի որ անոր շնոր-

հիւ ոչ միայն նիւթական յաջողութիւն կը գտնէք, այլեւ համերաշխութիւն կը տիրէ ձեր ընտանիքին մէջ:

ՔԱՔՏՈՍ

Շատեր կը պնդեն, որ քաքտուսը իր մէջ կը պահէ միջավայրի բացասական ջերմութիւն, մեզի վերապահելով դրականը:

Քաքտուսը օժտուած է նաեւ նիւթական յաջողութիւններ բերելու յատկութեամբ: Ան նոյնիսկ բնակարանը կը պաշտպանէ գողերէ եւ վատ ջերմութէ, ճառագայթներէ եւ այլն: Այդ պատճառով ալ պէտք է զայն պահենք մեր գրասենեակին կամ խոհանոցին մէջ:

ՄԱՆԻՇԱԿ ՈՒ ՄԱՄՈՒՐ

Միսաք Մեծարեան

Ժայռերու զով շուքին տակ Կանանչ խոտի խուրձ մը կար՝ Որ ունենալ կը ցանկար Քարին գոյնը կապուտակ:

Ինքը ցողի՛ պէտք ունէր, Որ գոյներով գանազան Կարմիր ծաղիկ, ծիածան՝ Երբոր արեւը փայլէր:

Քարն երջանիկ էր որբան... Առանց ցողի ալ՝ գոյներ Ու ծաղիկներ կը շինէր՝ Շողերուն մէջ օգնական:

ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀԻՆ ԷԶԵՐ...

Մկրտչա՝ էջ 5

ուներ ընկեր Յրայր, երբ բառերը առանց ծամծմելու իր յօդուածին սկիզբը կը յայտարարեր՝

«Յայաստանի Յանրայտութեան ամրակայման գործընթացին ճակատագրական հարուած է հասցնում, էն առաջ, հէնց ինքը՝ Յայաստանի ներկայ իշխանութիւնը»:

Անշուշտ, ազգային-քաղաքական եւ կառավարման դրութեան համապարփակ բարեկարգումի ընդգրկուն ծրագրի մը հրամայականը շեշտելու կը ծառայէր ատենի մեր ներկայացուցիչին ծրագրային այդ յօդուածը: Այդուհանդերձ՝ հայ քաղաքական մտքի այսօրուան կիզակետին ուղղակիօրէն առնչակից էր, ծաւալուն յօդուածի տարբեր հատուածներուն մէջ, հետևողականօրէն գլուխ ցցող խարագ անումը՝ վերանկայացնելու Յայաստանի մէջ յամեցող քաղաքական բախտի հասցէին: -

«... Սուր կերպով ներկայացող անհրաժեշտութիւն է, որ իշխանութիւնը օր առաջ հայկական մաքիայի ազդեցութեան դէմ համապատասխան քայլերի դիմէ, որովհետեւ Յայաստանում ծաւալուող սոցիալական բարդութիւնների կարելոր պատճառներից մեկն էլ մաքիայի տնտեսական օղակների հետ սերտօրէն աղերս ունեցող իշխանաւոր այրերի յոռի եւ ապագային բարբերն են:»

«Վերոյիշեալը՝ անշտանածգելի մի գործ է, ազգի ապագայի հետ առնչուած լուրջ հարց է, գոր կարելի է իրականացնել եւ պետք է առանց ուշացումի այդ ուղղութեամբ քայլեր առնել:»

Որպէսզի դաշնակցական մտքի կիզակետին հետ ուղղակի գաղափարական պորտակապի իր նշանակութիւնը անելով յստակացնէ «Արամ Մանուկեանի կերտած հայրենիք»ին վերաբերեալ այժմու ՅՅ վարչապետին գլխաւոր առաջադրանքը, կ'արժէ աստիճան մը անելի խորասուր ընկեր Յրայրի հետեւեալ արտաբանութիւնը վրայ: -

«Նորանկախ մեր հայրենիքի մէջ, հակառակ վերոյիշեալ տողերով ընդգծուած կարելորութեան, ներքին գործոց նախարարութեան մարզը ոչ միայն վերածուած է յետին հաշիւներ հետապնդող մի խաւի իշխանութեան ամրակայման միջոցի, ոչ միայն բոլշեւիկեան բարբերի մէկ այլ տարբերակն է, որ հետըզհետէ համակում է այդ մարզում կեանքի կոչուած կարգերն ու կառոյցները, այլ նաեւ՝ ապականութեան դէմ դնելու կոչուած, խուլիզակիզմը ջախջախելու պարտականութիւն ունեցող, երկրի մէջ կարգ ու կանոն պահպանող եւ օրէնքների իշխանութեան ուժ տալու գլխաւոր առաքելութիւնը ունեցող այս նախարարութիւնը վերածուած է հայրենաբնակ մեր ժողովրդի գլխին կախուած չարիքի:

«Յայաստանի մէջ որեւէ դրա-

կան նախաձեռնութեան գուզահեռ՝ հիմնովին փոփոխութեան պետք է ենթարկել ներքին գործոց նախարարութեան կառոյցները, անկաշար եւ առողջ կարգերով օժտել նրա գաւազան հաստատութիւնները եւ դեմոկրատիկ երկրների մէջ ընդունուած Նորմերի վրայ հաստատել նրա մեխանիզմները: Գերարդիական այդ կառոյցների, ինչպէս նաեւ կարգերի դաստիարակութեան եւ արեւելումին համար պատրաստուած մասնաշաղկապ ծրագրի հիմամբ՝ պետք է Ն. Գ. նախարարութեան ամբողջ մարզը եւ ենթամարզերը բարենորոգումի ենթարկելով՝ քայլ առ քայլ նրան տալ յարգանք պարտադրող եւ էութիւն, եւ դիմագծութիւն:

«Այս մարզն էլ ըստ ամենայնի ազդու եւ պատուաբեր վիճակի մէջ դնելու բոլոր կարելիութիւնները առգոյ են հայ իրականութեան մէջ: Միասին՝ շատ բան կարող ենք անել. հատուածական եւ շահակցական տրամադրութիւնների գերին դարձած է իշխանաւոր այրերով՝ ոչինչ: Զանի դեռ այս խիստ կենսական դեռականութեան կոչուած նախարարութիւնը մեր նորանկախ հայրենիքի մէջ դիկտատորեալ կառոյցների հաստատման իր ամբողջական տուրքը չէ տուած, քանի դեռ հարցը «խելագարուած» ամբոյնների դատաստանին չէ հասած եւ քանի դեռ ուշ չէ՝ պետք է ձեռք-ձեռքի տալ եւ հայրենիքը մերօրեայ քառսից դուրս բերել:»

Անհերքելի, մանաւանդ ՅՅԳ ատենի Բիւրոյի ներկայացուցիչին հաշտուն նախատական է ճշգրտել փորձել, թէ ընկեր Յրայրի ի մտի ունեցած «Յայաստանի ներկայ իշխանութիւնը» Լեւոն Տեր-Պետրոսեանի վարչախումբն էր, մինչդեռ Նիկոլ Փաշինեանի ակնարկութիւնը կը վերաբերի Ռոբերթ Զոչարեանի եւ Սերժ Սարգսեանի վարչախումբերուն:

Ընկեր Յրայր Մարուխեանի կենդանութեան՝ մէկ ու միւսնայն խմբակագ մի մասնակից էին երեք գործիչներն ալ, որոնք ընտրուեցան Յայաստանի Յանրայտութեան նախագահներ: 1989-ի Դեկտեմբերէն սկսեալ, ինդորդ առարկայ երեք գործիչներն ալ Յայոց Յամագային Շարժման մաս կը կազմէին եւ Յայաստանի թէ Արցախի Յանրայտութեանց մէջ ընկեր Յրայր, բոլորիս հետ միասին, ցմրուր ճաշակեց անոնց քաղաքական-հատուածապաշտ այլամերժութեան եւ ինքնակեդրոնութեան դառնահամ, այլեւ թունաւոր բաժակը... Ընկեր Յրայր Մարուխեանի «հին էջ»ին եւ Նիկոլ Փաշինեանի «նոր լուսարձակ»ին կատարած արտորոշումներուն միջեւ գաղափարական տարակարծութեան կամ քաղաքական ներհակութեան խնդիրներ գոյութիւն չունին: Չանոնք կը միացնէ ու կը միաւորէ համագային միւսնայն մտայնութեամբ, որ կը հաւատայ ու կը կարգի այն առաջադրանքին, թէ՛

«Յայաստանի մէջ հիմնովին փոփոխութեան պետք է ենթարկել ներքին գործոց նախարարութեան կառոյցները, անկաշար եւ առողջ կարգերով օժտել նրա գաւազան հաստատութիւնները եւ դեմոկրատիկ երկրների մէջ ընդունուած Նորմերի վրայ հաստատել նրա մեխանիզմները: Գերարդիական այդ կառոյցների, ինչպէս նաեւ կարգերի դաստիարակութեան եւ արեւելումին համար պատրաստուած մասնաշաղկապ ծրագրի հիմամբ՝ պետք է Ն. Գ. նախարարութեան ամբողջ մարզը եւ ենթամարզերը բարենորոգումի ենթարկելով՝ քայլ առ քայլ նրան տալ յարգանք պարտադրող եւ էութիւն, եւ դիմագծութիւն:»

Արամ Մանուկեանի կերտած հայրենիքում տեղ չունի կոռուպացիան ու ծախու պաշտօնեան: Զառորդ դարու հեռաւորութեամբ բանաձեւուած գոյգ առաջադրանքները պարզապէս կ'արձագանգեն իրարու եւ մայր հունի մէջ կը պահեն երթը հայ ժողովրդի ամբողջական ազատագրումին, որ կ'անցնի հայ կենքի ներքին ցեցերէն ձերբազատելու վճռորոշ փուլին:

Ինքնամաքուման եւ առողջ ուժերով միաւորման փուլ, որուն մարտահրաւերը դիմագրաւելու համար Յրայր Մարուխեան կը շեշտէր Կանտի քարոզած եւ իրագործած ժողովրդային անզէն ըմբոստացման հրամայականը, իսկ Նիկոլ Փաշինեան իր առաջնորդած թաւշայ յեղափոխութեան նուաճած համաժողովրդային վստահութեան դրամագլուխով՝ կ'առաջադրէ Արամներու սերունդին առջեւ համագային ինքնահաւատարմութեան մեր հաւաքական ուխտն ու միասնականութիւնը վերանորոգել:

ՆԱՍՈՒՆՈՒԹԻՒՆ...

Մկրտչա՝ էջ 11

պոռթկումներու համար: Ամիջական վարձատրութիւններ եւ շտրկակալութիւններ գիկնք չեն իրապրեր: Երբ ակնկալած յաջողութիւնը չի գտներ՝ յուսախաբ է՝ ըլլար:

Ծրագրուած գործ կ'ընէ: Արագ ձեռք բերուած շահերու չի ցանկար: Կրնայ այսօր յաջողիլ, կրնայ դանդաօրէն յաջողիլ: Փորձենք երկարատեւ յաջողութիւններու եւ արժեքներու վրայ կեդրոնանալ եւ ջանք թափել անոնց համենելու համար:

Բ.- Մարդ հասուն կը նկատուի, երբ հաւասարակշռութիւն կրնայ պահել թէ ձախողութեան, թէ յաջողութեան ատեն: Ձախողութեան կամ տագնապի ատեն ոմանք իրենք գիտենք կը կորսնցնեն, կ'ընկճուին, կը փոխուին, մինչդեռ ձախողութիւններն ու վիշտերը ուսուցիչներ են, անոնցմէ սորվելիք շատ բան ունիկնք: Բարոյական բարձունքի չենք կրնար հասնիլ առանց անոնց: Տառապանքն է մարդը մարդկայնացնողը:

Նոյնպէս յաջողութեան ատեն մարդիկ երբեմն չեն կրնար իրենց ունեցած նիւթականին շիտակ ուղղութիւն տալ:

Ոմանք կը հպարտանան եւ ուրիշ մարդ կը դառնան: Երկու պարագաներուն ալ մնացիր այնպէս ինչպէս որ ես: Աշխատէ տոկուն մնալ եւ նկարագիրը փոխել, այլպէս թոյլ մէկու մը տպաւորութիւնը կրնաս ձգել:

Գ.- Յատու նահատը ուրիշներէ ակնկալութիւն չունենար: Ուրիշներու բացած պատրաստ, սահուն ճամբաներէն քալելու չ'աշխատիր: Ջանք ընենք քալելու՝ հոգ չէ թէ դժուար, խորտուբորտ, բայց մեր

բացած ինքնուրոյն ճամբէն: Ուրիշին շուքին տակ չմտնանք:

Դ.- Կենքի փիլիսոփայութիւնը ձեզի կու գայ մասամբ մը ձեր շրջակայքէն, ձեր սիրած անձերէն, ձեր հիացած մարդոցմէ:

Երբ շատ երիտասարդ էք, ձեր կենքի հերոսը կ'ըլլայ՝ թերեւս գեղեցիկ դերասանուհի մը, կամ երգիչ մը կամ յայտնի ֆութայոլ խաղացող մը: Աւելի հասունանալով, անելի մեծ մարդոցմով կրնաք հիանալ. թերեւս բանաստեղծով, երաժիշտով մը, քանդակագործով մը: Կրնանք հիանալ դժբախտներուն եւ աղքատներուն իր կենքը նուիրող մայր թերեզայով:

Որքան արժեքաւոր մարդոցմով հիանաք, անոնց սմանիլ փափաքիք, ժամանակ տրամադրեք, սերտեք զիրենք՝ այնքան հոգեպէս հասուն կրնաք նկատուիլ:

Որքան կարելորդ եւ արժեքաւոր բաներու համար հոգ ընեք, ուժ եւ կորով վատնեք, աշխատանք տանիք, այնքան անելի հոգեպէս մեծ կը նկատուիք:

Ասոնք բոլորը մեր կենքին փիլիսոփայութիւնը կը կազմեն:

ՀԱՆՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ...

Մկրտչա՝ էջ 1

գամանօրէն քննեց ընթացաւարտ Շրջանային Վարչութեան տեղեկագիրը, կատարուեցաւ ըստ էութեան քննարկում եւ ներկայացուեցան առաջարկներ յառաջիկայ գործունեութեան համար:

Կարդացուեցաւ նաեւ ՅՍԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ամփոփ տեղեկագիրը:

Ժողովը ընթացաւարտ Շրջ. Վարչութեան տարած աշխատանքը գնահատելի համարեց:

Ժողովի աւարտին ընտրուեցաւ Շրջանային Վարչութեան նոր կազմը հետեւեալ պատկերով,-

- Եղբ. Անտիո Տերվիշեան
- Եղբ. Արտաշէս Փայասեան
- Եղբ. Եղիա Զիլճեան
- Եղբ. Կարօ Գալայճեան
- Եղբ. Յարութ Ծախճեան
- Եղբ. Միսա Պալեան (Լաթաք-իա)
- Եղբ. Չաւեն Գասպարեան (Գա-միշի)
- Եղբ. Գեորգ Գալեմբերեան (Դա-մասկո)

ՅՍԸՄ-ի պատգամաւորական 12-րդ Ընդհ. ժողովին համար Սուրիոյ շրջանէն պատգամաւորներ ընտրուեցան Եղբ. Մանուկ Զեօշկերեան եւ Եղբ. Յարութ Գաբրիելեան:

Աւարտին, ՅՍԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ Եղբ. Գառնիկ Մկրտչեան գնահատեց ընթացաւարտ Շրջ. Վարչութեան աշխատանքը, հրաւիրելով այլ շրջաններէ օրինակաբար Սուրիոյ շրջանի աշխոյժ գործունեութենէն, հակառակ երկրին մէջ տիրող պատերազմական անբարենպաստ պայմաններուն, ապա ան յաջողութիւն մաղթեց նորընտիր Շրջ. Վարչութեան:

Ժողովը փակուեցաւ «Ով Յայ Արի» քայլերով:

Մարզական

Ռաֆֆի Միլահեան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՍՊԱՆԱՑԻ ՆՇԱՆԱՌՈՐ ՄԱՐԶԻՉ ՏԵԼ ՊՈՍԵԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԺԱՄԱՆԵՑ

Սպանիոյ ազգային հաւաքականի նախկին գլխաւոր մարզիչ Վիսենտե Տել Պոսեի պաշտօնական այցելութեամբ Հայաստան ժամանեց: Ան լրագրողներու հետ հանդիպումին ընթացքին նախ շնորհաւորեց Հայաստանի հաւաքականին վերջին երկու խաղերուն (Լիխտենշթայն եւ Յունաստան) անընդմէջ յաղթանակները, որոնք ճամբայ կը հարթեն Եւրոպայի առաջնութեան մասնակցութեան: Անոր համաձայն, մանկապատանեկան ֆութպոլի խումբերուն հետ պետք է լուրջ աշխատանք տանիլ, ապագային յաջող արդիւնքներու հասնելու համար: Տել Պոսեին ըսաւ, որ իր լաւ ընկերներէն մէկը՝ Խաֆիեր Մինիանօն, կ'աշխատի Հայաստանի ազգային հաւաքականին հետ, իսկ երկրորդը՝ մանկապատանեկան տարիքի կազմին հետ: «Հայաստանի մասին անոնք լաւ անդրադարձներ ունեցած են, եւ գոհ են այստեղ գտնուելու համար», ասելուց սպանացի մասնագետը: Իսկ երբ հարց տուին, թէ հայ մարզիչները ինչի՞ վրայ պետք է աշխատին, թէլ Պոսեի ըսաւ, որ անոնք պետք է շրջապատուած ըլլան լաւ մասնագետներով, նաեւ կարելոր է, թէ ինչպիսի՞ մարզադաշտեր կան երեխաներու համար: Անոր համաձայն, դրականը այն է, որ ֆութպոլիստները մաս կը կազմեն արտասահմանեան խումբերու:

ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ

ՊՈՒՖՕՆ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐ ՄՏԱՅԱԾ Է ՊՈՐՏՕ, ՃԼՈՒՄԻՆԵՆՍ ԵՒ ԼԻՅՍ ԽՈՒՄԲԵՐԸ

Ըստ gazetta.it-ի, Փարիզ Սան Ժերմանի եւ Իւվէթթուսի նախկին դարպասապահ, իտալացի ճակլուիճի Պուֆօն առաջարկներ ստացած է փորթուկալական Պորտո, պրագիլեան Ֆլումինենս, անգլիական Լիթօսի եւ իտալական Աթլանթա խումբերէն: 41-ամեայ իտալացի դարպասապահը հետաքրքրուած է Պորտոյի առաջարկով՝ փոխարինելու Զասիլաքը, սակայն ան տակաւին վերջնականապէս չէ որոշած թէ պիտի ընդառաջէ առաջարկին կամ ոչ: Աւելցնենք, որ վերջին տարեշրջանին Պուֆօն ֆրանսական ակումբին հետ մասնակցած է 25 մրցումներու:

ՄԱՆԶԵՍԹԸՐ ԻՆԱՅԹԸՏԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻՍՏՆԵՐԸ ԶԵՆ ՈՒՅԵՐ ՓՈԿԿԱՆ ՊԱՅԵԼ ԽՈՒՄԲԵՐՆ ՄԵՉ

Մանչեսթըր Ինայթըրսի կիսապաշտպան Փոլ Փոկպա Յունիսին հրապարակաւ յայտարարած էր ակումբէն հեռանալու մասին, սակայն «Կարմիր Ատանաներ»ու գործադիր տնօրէն Էտ Վուտուորթ անտեսած էր անոր որոշումը եւ փորձած պահել ֆրանսացի կիսապաշտպանը: Այժմ անգլիական մամուլը իր առօրեայ լուրերուն մէջ դիտել կու տայ, որ ակումբի երեք խաղողները չեն ուզեր Փոկպան պահել խումբին մէջ: Ֆութպոլիստները կ'ուզեն նոր էջ բանալ՝ Սուլշերի ղեկավարութեամբ, եւ կը կարծեն, որ այն ֆութպոլիստները, որոնք մտադիր են հեռանալ, պետք չ'է պահել խումբին մէջ: Նշենք որ Վուտուորթ պատրաստ է Փոկպայի աշխատավարձը հասցնել շաբաթական 500 հազար ֆունտի:

ՊԱՐՍԵԼՈՆԱՆ ՏԱՆԻ ԱԼԱԷՍԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՄԲ ՀԵՏԱԵՐՔՐՈՒՄԸ Է

Esports RAC1-ի-ի լրագրող Խերարթօ Ռոմերօ թուիթթըրի իր էջով յայտարարեց, թէ պաշտպան Տանի Ալաւես, որ 23 Յունիսին յայտարարած էր Փարիզ Սան Ժերմանէն հեռանալու մասին, կրնայ վերադառնալ «Պարսելոնա»:

Ալաւես Փարիզ 2017-ի ամրան իտալական Իւվէթթուսէն Սան Ժերման տեղափոխուեցաւ: Վերջին մրցաշրջանին պրագիլցին փարիզեան ակումբի կազմին հետ մասնակցեցաւ 32 խաղի, նշանակեց 3 կոլ ու կատարեց 8 կոլի փոխանցում: Աւելցնենք, որ Տանի Ալաւեսի Պարսելոնայի կազմին մաս կազմած է 2008-2016 թուականներուն: transfermarkt.de կայքը անոր փոխադրութեան արժեքը 2,5 միլիոն եւրօ նախատեսած է:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Զարեւ Եփփէ ճեմարանը 2019-2020 դպրոցական տարեշրջանի համար կարիք ունի.-

- 1-Դաստիարակի
- 2-Հոգեբանական խորհրդատուի
- 3-Բնագիտութեան դասատուի
- 4-Գիտութեան դասատուի
- 5-Ֆրանսերէնի դասատուի
- 6-Համակարգիչի դասատուի
- 7-Մարզական ուսուցչուհիի:

Թեկնածուները պարտին ունենալ.-

- 1-Համալսարանական վկայական
- 2-Կրթական ձեռնհասութեան (Թաաիլ թարգմանի) վկայական կամ երկու եւ ավելի տարիներու փորձառութիւն:

Ճեմարանը կարիք ունի նաեւ.-

- 1-Վարորդներու
- 2-Ծառայողական պաշտօնեաներու (տնտես հայրիկի եւ տնտես մայրիկի):

Փափաքողները կրնան դիմել Ազգային Զարեւ Եփփէ ճեմարանի տնօրէնութեան: Հեռաձայն՝ 4602500 - 0966 560111

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հալէպի «Զարմէլիդ»ի շրջանին մէջ գտնուող, համաքրիստոնեական ժամանակաւոր գերեզմանատունէն Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ նկչեցեալներու աճիւնները Ազգ. Գերեզմանատուն փոխադրելու ծրագիրը, պետական եւ եկեղեցական օրէնքներու յարգումով կը շարունակուի եւ արդէն հասած է իր աւարտին:

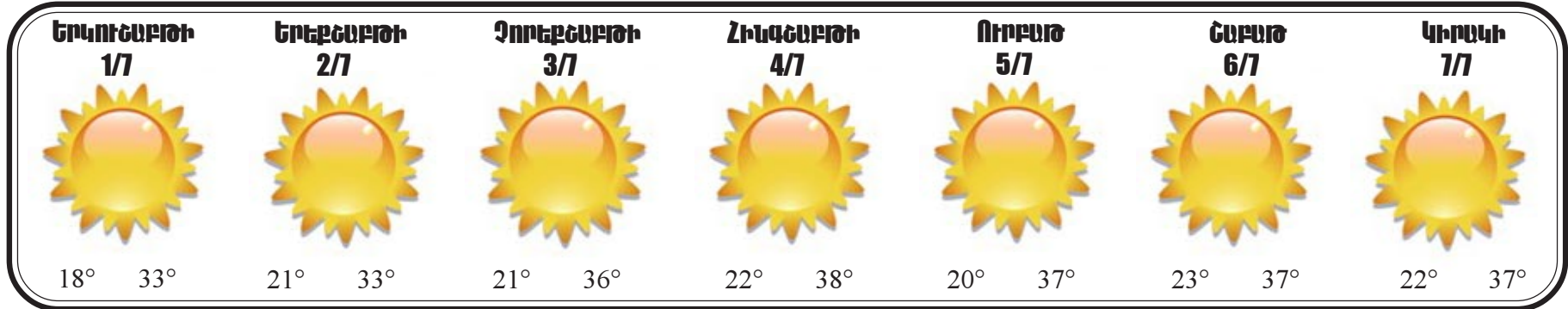
Արդ, կը խնդրենք պատերազմի տարիներու հանգուցեալներու պարագաներէն, որոնք մինչեւ օրս չեն ներկայացած տեղափոխելու իրենց պարագաներու աճիւնները, դիմել Ազգ. Գերեզմանատուն, քարտուղարութեան գրասենեակ՝ ամենաուշը մինչեւ 30 Օգոստոս 2019, իրենց հետ բերելով հանգուցեալին թաղման ստացագիրը, որպէսզի ծանօթանան կատարուելիք կարգադրութիւններուն, ամբողջացնեն անհրաժեշտ փաստաթուղթերու ներկայացումը եւ կատարուին փոխադարձ յանձնառութիւնները:

Դիմումները կը կատարուին ամեն օր, առաւօտեան ժամը 10:00- 2:00 բացի Կիրակի օրերէն, Ազգ. Գերեզմանատան մէջ, քարտուղարութեան գրասենեակը:

Չներկայանալու պարագային, մնացեալ աճիւնները վերոյիշեալ թուականէն ետք պիտի տեղափոխուին եւ զետեղուին Ազգ. Գերեզմանատուն՝ փերակներուն մէջ:

Վստահ ենք, որ մեր յարգելի ժողովուրդը հասկացողութեամբ պիտի վերաբերի այս տնօրինումներուն հետ եւ մեր նկչեցեալներուն աճիւնները պիտի գտնեն իրենց հանգիստը Ազգ. Գերեզմանատան մէջ:

Բերիոյ Հայոց Թեմի Կալուածոց Հոգաբարձութիւն

ՇՆՈՐՀԱՆՂԵՍ ԼԵՒՈՆ ՉԱՔԻ ԵՏԱԼԵԱՆԻ «ԳՈՅՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՏԱԶՐԱԷՐ. ՍՈՒՐԻՈՅ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ 2011-2018» ԳԻՐՔԻՆ

Հովանավորությամբ Բերիոյ Հայոց Թեմի Բարեջան Առաջնորդ Գերշ. Տ. Մասիս Ս. Եպս. Չոպուեանի, կազմակերպութեամբ Համագործակցի Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան, Չորեքշաբթի, 19 Յունիս 2019-ի երեկոյեան ժամը 7:00-ին, Արամ Մալուկեան Ժ.Տան «Լեւոն Շանթ» սրահէն ներս տեղի ունեցաւ Սուրիա-Հայաստան Գործարար Խորհուրդի նախագահ Լեւոն Չաքի Ետալեանի «Գոյութեան Մարտահրաւէր. Սուրիոյ Հայութիւնը 2011-2018» գիրքին շնորհանդէպը, որուն ընդմէջէն գիրքը հանգամանօրէն ներկայացուցաւ հայ եւ արաբ հանրութեան:

Ձեռնարկին ներկայ էին Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Մասիս Ս. Եպս. Չոպուեան, Հայ Կաթողիկէ համայնքի ներկայացուցիչ Արթ. Տ. Կոմիտաս Զինյ. Տատաղլեան, Սուրիոյ Խորհրդարանի հայագի երեսփոխան Ժիրայր Ռէիսեան,

Սուրիական Հանրապետութեան Մուֆթի՝ Շէյխ Ահմատ Պատրոտին Հասունի ներկայացուցիչ Շէյխ Ապտըլ Ռահման Հասուն, Հալէպի նահանգապետ Հասան Տիպի ներկայացուցիչ Ահմատ Եասին, Հալէպի

Նահանգապետի քարտուղար Ճորճ Պախաշ, Հալէպի նահանգային Խորհուրդի նախագահ տոքթ. Մասատ ալ Մատլաճիի ներկայացուցիչ Հասան Զաստէ, պետական բարձրաստիճան պատասխանատուներ, հալէպահայ միութիւններու եւ հաստատութիւններու ներկայացուցիչներ, հրաւիրեալներ, քահանայ հայրեր եւ հոծ բազմութիւն մը:

Բացումը կատարուեցաւ Սուրիոյ եւ Հայաստանի քայլերգներով,

ապա ներկաները մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգեցին Սուրիոյ նահատակներուն յիշատակը:

Հայերէն բացման խօսք արտասանեց Մարինա Չիլկոշեան-Պօղիկեան: Ան բարի գալուստ մաղթեց Նորընտիր սրբազանին հովանաւորած առաջին ձեռնարկի ներկաներուն, ապա անդրադարձաւ Լեւոն Չաքի Ետալեանի երկու հրատարակութիւններուն յաջորդող այս երրորդ ողջունելի հրատարակութեան ու ըսաւ. «*Հեղինակը գիրքին մէջ կը շեշտէ սուրիահայութեան դերը եւ մասնաւորապէս ընթացողի իրազեկ կը դարձնէ Սուրիոյ մէջ հայութեան ունեցած ստեղծագործ ներկայութեան, ի մասնաւորի պատերազմի տարիներուն*»:

Արաբերէն բացման խօսք արտասանեց լրագրող Քինասա Ալլուշ: Ան անդրադարձաւ յատկապէս պատերազմի տարիներուն սուրիահայերու հաւատարիմ կեցուածքին, որ դրսեւորուեցաւ Սուրիական Հայրենիքին կառչած մնալով, դէմ դնելով դժուարութիւններուն ու Թուրքիոյ Էրտողանեան ծրագրերուն: Ըստ Քինասայի, այս վերջինին նպատակն էր հայերը անգամ մը եւս տեղահան ընել ու պատմութեան խոյն դաժան դէպքերը կրկնել՝ տարբեր դիմագիծով: Ալլուշ ըսաւ. «*Հաւանաբար թուրքը մոռցած է, որ Սուրիան հայուն համար հայրենիք է, ոչ թէ սոսկ կայարան*

մը, գոր կը լքէ վատ պայմաններու տակ: Հայրենիք, որուն կը պատկանի հայը դարբեր ի վեր, իսկ իր ներկայութիւնն ու ներդրումը իւրայատուկ ու շինիչ դեր ունեցած են ու կ'ունենան մինչեւ այսօր, այլազան մարգերու մէջ»:

Կրթական մշակ Արա Մուրաֆեան համառօտ ներկայացումը կատարեց գիրքին, որուն նախաբանը գրած է ՀՀ Սուրիոյ նախկին դեսպան Արշակ Փօլատեան: Ան դիտել տուաւ,

որ հեղինակը գիրքի բաժիններուն մէջ կ'անդրադառնայ Սուրիոյ մէջ հայութեան արմատներուն, ինչպէս նաեւ սուրիահայութեան բերած ներդրումին Սուրիոյ քաղաքական, տնտեսական, մշակութային, գիտութեան եւ այլ մարգերուն:

Մուրաֆեանի համաձայն, գիրքի

քի հարուստ բովանդակութեան տարբեր բաժիններուն մէջ Ետալեան կ'անդրադառնայ Հայաստան-Սուրիա յարաբերութիւններուն, Արցախին, Սուրիոյ կողմէ Հայոց Յեղասպանութեան ճանաչման եւ Սուրիոյ մէջ քրիստոնեայ-իսլամ համերաշխ գոյակցութեան: Իսկ վերջին բաժիններուն մէջ կու գայ բացայայտել Թուրքիոյ եւ անոր նախագահին՝ Էրտողանի, դաւադրական դերակատարութիւնն ու թաքուն ծրագրերը ընդդէմ Սուրիոյ եւ Նորսմանեան ղեկավարներու աջակցութիւնը Սուրիոյ ընդդիմութեան:

Գեղարուեստական բաժինով Աւօ Ալեքսանեան (կիթառ) Նրբաճաշակ կատարումով հրամցուց «Ախպերս ու Ես» ստեղծագործութիւնը, իսկ Անժելա Սեմերճեան-Յակոբեան (դաշնամուր)՝ «Էլեկիա»:

Ապա խօսք առաւ գիրքի հեղինակ, գործարար, ուսումնասիր Լեւոն Չաքի Ետալեան, նախ շեշտելով, որ սուրիահայուն համար, աշխարհի որ անկիւնն ալ գտնուի ան, Սուրիան հայրենիքն է ծննդավայր կը մնայ:

Ետալեան դիտել տուաւ, որ հայութեան ներկայութիւնը Սուրիոյ մէջ Հայոց Յեղասպանութեան արդիւնքով չէ յառաջացած, հայութիւնը դարբեր շարունակ անբաժան մէկ մասնիկ է եղած է սուրիական ընկերութեան, այս իսկ պատճառով սուրիահայերը իրենց կարողութիւնները ի սպաս դրած են Սուրիական Հայրենիքի ծառայութեան՝ առանց ակնկալութեան:

Հեղինակը եզրափակելով ըսաւ. «*Սուրիահայութեան Սուրիա ծնիլը ճակատագիր էր, բայց այստեղ մնալն ու գայն հայրենիքը սեպելը՝ որոշում է: Այս որոշումը սիրայօժար ու ազատ կամքով առիւթ՝ առանց որեւէ պարտաւորիչ հանգամանքներու: Հայարտ եմ Հայաստանով եւ սուրիահայ ըլլալով ու կը խոստանամ հա-*

ւատարիմ մնալ Սուրիական Հայրենիքին:»

Այնուհետեւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր ձեռամբ տեղի ունեցաւ գինեձօնի արարողութիւնը: Ապա Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տեղ. Մասիս Սրբ. Եպս.-ը իր հովանաւորած առաջին ձեռնարկին

ուրախ առիթով արտասանեց իր սրտի խօսքը նախ արաբերէնով, ապա հայերէնով: Ան գիրքին խորագիրէն մեկնելով ըսաւ. «*Սուրիոյ տագնապի օրերուն, սուրիական հողին ձեր կապուածութիւնն ու մինչ օրս ապառաժեայ կամքով գոյատեւումը խթան հանդիսացան, որպէսզի հովուական ծառայութիւնս այստեղ մատուցեմ*»: Ան զուգահեռներ գծեց ցեղասպանութեան օրերուն հայ ժողովուրդին

ապրած ողբերգութեանց ու Սուրիոյ տագնապի դժուարութիւններուն միջեւ, շեշտելով, որ սուրիահայութիւնը կրկնակի կերպով կրեց այս տաժանելի ցաւը: «*Սուրիան գրկաբաց ընդունեց ցեղասպանութենէն ճողոպրած հայերը, որոնք յարութիւն առին Սուրիոյ մէջ, ուստի մեր պարտքն է մասնակցի անոր բարգաւաճումին*», ըսաւ սրբազան հայրը, յորդորելով թափ տալ սուրիահայութեան նիւթական, ոգեղէն եւ մտաւոր վերականգ-

նումին:

Ձեռնարկը աւարտին հասաւ «Պահպանիչ» աղօթքով:

Այնուհետեւ հեղինակը մակագրեց ներկաներուն նուիրած իր գիրքերը, հրաւիրեալները շերտ մթնոլորտի մէջ հիւրասիրութեան եւ գրուցեցին գիրքին բովանդակութեան շուրջ:

Սեւանայ Հալլաճեան